

EURO KOMPAS

29. 6. 2018
ČÍSLO 2
ROČNÍK XIV.

ČASOPIS ÚRADU VLÁDY SR O ŠTRUKTURÁLNYCH FONDOCH

**DEŇ EURÓPY SME OSLÁVILI
VO VEĽKOM ŠTÝLE** STR. 4

RICHARD RAŠI:
PRÁCA S EUROFONDAMI
MUSÍ BYŤ JEDNODUCHŠIA STR. 6

ŠANCA PRE MLADÝCH:
PO EURÓPE VLAKOM
ZADARMO STR. 16

**DUÁLNE VZDELÁVANIE
MÁ BUDÚCNOSŤ** STR. 20

DEŇ EURÓPY JE U NÁS UŽ TRADÍCIOU

DEŇ EURÓPY SME OSLÁVILI
VO VEĽKOM ŠTÝLE

RICHARD RAŠI: PRÁCA S EUROFONDAMI
MUSÍ BYŤ JEDNODUCHŠIA

ŠANCA PRE MLADÝCH: PO EURÓPE
VLAKOM ZADARMO

O ČISTÚ VODU V JAZERÁCH
SA POSTARALI AJ EUROFONDY

- 03 | ŠTUDENTI SPOZNÁVALI PROGRAMY A PROJEKTY U PODPRESEDU VLÁDY
- 04 | DEŇ EURÓPY SME OSLÁVILI VO VEĽKOM ŠTÝLE
- 06 | RICHARD RAŠI: PRÁCA S EUROFONDAMI MUSÍ BYŤ JEDNODUCHŠIA
- 10 | „EŠIF IDEA HACK“: ODBORNÍCI AJ AMATÉRI NAVRHOVALI, AKO ZLEPŠIŤ EUROFONDY
- 12 | OP VÝSKUM A INOVÁCIE PONÚKA PODNIKATEĽOM

- ŠIROKÉ MOŽNOSTI FINANČNEJ PODPORY
- 14 | SPOLUPRÁCA V BOJI PROTI KORUPCII A PODVODOM
- 16 | ŠANCA PRE MLADÝCH: PO EURÓPE VLAKOM ZADARMO
- 18 | V BOŠANOCH SI MÔŽU KAŽDÝ MESIAC KÚPIŤ NOVÉ AUTO
- 19 | NOVÉ TECHNOLOGIE SA Z EUROFONDŮV FINANCUJÚ ŤAŽKO. TREBA TO ZMENIŤ!

- 20 | DUÁLNE VZDELÁVANIE MÁ BUDÚCNOSŤ
- 22 | OTVORENIE PRÍSTAVBY PRINIESLO ZVÝŠENIE TRŽIEB
- 24 | O ČISTÚ VODU V JAZERÁCH SA POSTARALI AJ EUROFONDY
- 28 | INFORMÁCIA O IMPLEMENTÁCII EŠIF K 31. 5. 2018
- 30 | ENGLISH SUMMARY

EUROKOMPAS – Časopis Úradu vlády SR o štrukturálnych fondoch, ročník XIV., číslo 2/2018, dátum vydania 29. 6. 2018, vychádza 4-krát ročne. **Vydavateľ:** Úrad vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1, 813 70 Bratislava, tel. 02/572 95 111, IČO: 00 151 513. **Nakladateľ a distribučná organizácia:** M KREO, s.r.o., Murgašova 1298/16, 010 01 Žilina, tel. 041/565 28 62, e-mail: mkreo@mkreo.sk. **Náklad:** 6 000 kusov. **Evidenčné číslo Ministerstva kultúry SR:** EV 2269/08. **ISSN:** 2453-899X. **Autorské práva** k tomuto časopisu vykonáva vydavateľ. Kopírovanie a akékoľvek rozmnožovanie, šírenie a používanie akejkoľvek časti vrátane zaradenia do elektronickej databázy je možné len s výslovným súhlasom vydavateľa. Foto na titulnej strane: Úrad vlády SR.

ŠTUDENTI SPOZNÁVALI PROGRAMY A PROJEKTY U PODPREDESEDU VLÁDY

Nevšedný zážitok majú za sebou študenti verejnej správy z Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. V piatok 11. mája navštívili Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu, kde na nich čakal bohatý program.

Exkurzia sa konala v nadväznosti na partnerský projekt, ktorý úrad realizuje spolu s viacerými univerzitami, financovaný je z Operačného programu Technická pomoc. Do Bratislavy pricestovalo 9 študentiek a 2 vyučujúce. Na úrade strávili príjemné popoludnie, počas ktorého sa dozvedeli množstvo užitočných informácií. Privítať ich prišli podpredseda vlády SR pre investície a informatizáciu Richard Raši, generálna riaditeľka sekcie centrálny koordináčny orgán Denisa Žiláková a riaditeľ odboru metodiky a koordinácie projektov Matúš Drotár.

Formou prezentácií sa študentky dozvedeli viac o témach ako Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020, politika súdržnosti EÚ, informatizácia spoločnosti, agenda 2030 pre udržateľný rozvoj a v neposlednom rade aj národný investičný rámec. Každá téma bola prezentovaná v nadväznosti na európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF). Aby študentky získali praktickú predstavu o implementácii, boli im predstavené vybrané projekty podporené z EŠIF – Integrovaná sieť informačno-poradenských centier, projekt Efektívne zapojenie občianskej spoločnosti do implementácie a monitorovania EŠIF zavádzaním parti-

Študentov z Košíc privítal na Úrade podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu vicepremiér Richard Raši.

Formou prezentácií sa študenti dozvedeli viac o témach ako Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020, politika súdržnosti Európskej únie, informatizácia spoločnosti, agenda 2030 pre udržateľný rozvoj a v neposlednom rade aj národný investičný rámec.

cipatívnych postupov a národný projekt Zvýšenie inovačnej výkonnosti slovenskej ekonomiky.

Na Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach majú študenti možnosť študovať predmet, ktorý je zameraný na budovanie administratívnych kapacít európskych štrukturálnych a investičných fondov.

Text a foto: **Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu**

DEŇ EURÓPY SME OSLÁVILI VO VEĽKOM ŠTÝLE

Aj tento rok 9. mája sme si v Bratislave a ďalších slovenských mestách pripomenuli narodeniny Európskej únie. Namiesto oficialít to bol slnečný deň v príjemnej atmosfére s programom pre všetky vekové kategórie.

Deň Európy už k hlavnému mestu Slovenska neodmysliteľne patrí. Jeho súčasťou boli nielen kultúrno-hudobné vystúpenia v slovenčine a ďalších európskych jazykoch, ale aj kvízy a rôzne súťaže súvisiace s EÚ. Nechýbali ani stánky s informáciami o jednotlivých členských krajinách a o európskych štrukturálnych a investičných fondoch.

„Pre Slovákov, ako i pre všetkých Európanov, je 9. máj spoločný sviatok. Pripomína nám, hneď po Dni víťazstva v druhej svetovej vojne, čo sa stalo v roku 1950, keď pán Schuman prišiel s deklaráciou, ktorá navrhla raz a navždy ukončiť odvekú rivalitu vedúcu k toľkým vojnám a vytvoríť nový model Európy. Model založený na mieri, spolupráci a dobrom živote,“ povedal Ladislav Miko, vedúci Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku. Podľa riaditeľa Kancelárie Európskeho parlamentu na Slovensku Roberta Hajšela sa Európska únia stala pre štáty ako Slovensko zárukou istoty a obyvateľom otvorila nové šance a väčší priestor.

Deň Európy už k hlavnému mestu Slovenska neodmysliteľne patrí. Jeho súčasťou boli nielen kultúrno-hudobné vystúpenia v slovenčine a ďalších európskych jazykoch, ale aj kvízy a rôzne súťaže súvisiace s EÚ. Nechýbali ani stánky s informáciami o jednotlivých členských krajinách a o európskych štrukturálnych a investičných fondoch.

Účastníci podujatia sa mohli oboznámiť s výsledkami úspešných projektov pomoci Európskej únie. Veľkému záujmu tešila súťaž Koleso šťastia, ktorej otázky sa týkali operačných programov a Európskej únie. Mnohí súťažiaci si z nej odniesli pekné ceny a informácie,

Deň Európy prilákal na Hlavné námestie v Bratislave zástupcov všetkých generácií.

Stánky s informáciami o jednotlivých operačných programoch lákali pozornosť študentov.

Návštevníkom Dňa Európy v Bratislave sa prihovoral aj podpredseda Európskej komisie Maroš Šefčovič, vľavo je europoslanec Ivan Štefanec.

V stánkoch boli k dispozícii materiály s informáciami o jednotlivých členských krajinách EÚ a o európskych štrukturálnych a investičných fondoch.

ktoré získali od jednotlivých zástupcov riadiacich orgánov eurofondov. Zásuťiť si a získať množstvo užitočných informácií ste mohli v stánkoch Úradu vlády Slovenskej republiky a jednotlivých operačných programov, európskych veľvyslanectiev, kultúrnych centier a tiež v stánkoch Európskej komisie a Informačnej kancelárie Európskeho parlamentu.

Na Hlavnom námestí vystúpili okrem kapiel Hot Serenaders, Says či Kataríny Málikovej aj rôzne záujmové skupiny s programami v slovenčine i v ďalších európskych jazykoch. Celkovo sa tejto akcie zúčastnilo viac ako 4 500 návštevníkov. Organizátormi Dňa Európy boli Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku a Informačná kancelária Európskeho parlamentu na Slovensku. Partnermi podujatia boli Úrad vlády

Slovenskej republiky, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR a Magistrát hlavného mesta SR.

Deň Európy v Košiciach

Päť dní pred Bratislavou sa konal Deň Európy v Košiciach. Celodenný program na Hlavnej ulici začal 4. mája už ráno. Aj

v metropole východného Slovenska si prišli na svoje všetky vekové kategórie, program bol plný zábavy, hudby a interakcie. Návštevníci mali možnosť zmerať si sily

vo vedomostných súťažiach o Európskom parlamente a Európskej únii a zabojovať o zaujímavé ceny. Veľkým lákadlom bolo finálne žrebovanie tomboly. Aj v Košiciach mali zastúpenie so svojimi informačnými stánkami Kancelária Európskeho parlamentu a Zastúpenie Európskej komisie. Účastníci sa mohli dozvedieť množstvo zaujímavých a podstatných informácií o konkrétnych projektoch podporených z prostriedkov Európskej únie, ako aj o ďalších možnostiach využitia týchto zdrojov v rozvoji jednotlivých regiónov.

Na pódiu sa v rámci programu nazvaného Deň košických škôl predstavili s prezentáciami tunajšie stredné školy. Na popoludnie si študenti pripravili hudobnú promenádu. Milovníci rocku ovplyvneného írskymi motívmi si prišli na svoje počas vystúpenia košickej kapely Shamrock Redheads, vrcholom večera bol koncert populárnej skupiny S hudbou vesmírnou.

Deň Európy v Prešove

V piatok 4. mája sme oslavovali narodeniny Európskej únie aj v Prešove na Hlavnej ulici. Ani tu nechýbali obľúbené súťaže a hry k téme Európa v nás, interaktívne disciplíny i vystúpenia interpretov rôznych žánrov. Aj v druhom najväčšom východoslovenskom meste boli prítomní organizátori podujatia – Kancelária

Európskeho parlamentu a Zastúpenie Európskej komisie s informačnými stánkami. Na pódiu sa predstavili prešovské základné, umelecké a stredné školy so svojimi prezentáciami. V rámci programu mohli diváci vidieť aj vystúpenia mladých tanečných a hudobných talentov, predstavenie „Kúzelná fyzika“ bolo plné zaujímavých poznatkov. Program vyvrcholil vystúpením mladej prešovskej skupiny Pomaranč a autogramiádou populárnej formácie S hudbou vesmírnou.

Text a foto: Úrad vlády SR

RICHARD RAŠI:

PRÁCA S EUROFONDAMI MUSÍ BYŤ JEDNODUCHŠIA

O rozpočte Európy po roku 2020, ako aj o sume, ktorú Slovensko dostane z eurofondov v nasledujúcom programovom období, diskutuje v súčasnosti odborná i laická verejnosť. Týmto témam sa venujeme aj v rozhovore s podpredsedom vlády pre investície a informatizáciu Richardom Rašim.

Začiatkom mája predstavila Európska komisia rozpočet Európskej únie na roky 2021 až 2027. Ako ho hodnotíte? Zostáva medzi jeho prioritami kohézná politika zameraná na podporu znižovania rozdielov medzi regiónmi?

Návrh rozpočtu EÚ na obdobie 2021 – 2027 zohľadňuje na jednej strane úlohu Európy pri zaistení bezpečnosti a stabi-

Podpredseda vlády SR pre investície a informatizáciu Richard Raši.

lity a na druhej strane príjmový výpadok v podobe brexitu.

Dlhodobo sa zasadujeme o zachovanie eurofondov aj po roku 2020, a aby sme dostali čo najväčší balík peňazí. Slovensko sa počas svojho predsedníctva v Rade EÚ významným spôsobom pričínilo o to, aby sa diskusia o ďalšej existencii politiky súdržnosti posunula z „či vôbec budú“ na „ako budú vyzerat“ eurofondy po roku 2020. Politika súdržnosti naďalej zostáva jednou z najdôležitejších priorít v návrhu rozpočtu EÚ.

Stále viac sa aj vo verejnosti hovorí o budúcnosti eurofondov u nás po roku 2020. Zúčastnili ste sa rokovania Rady EÚ pre všeobecné záležitosti v Luxemburgu, kde boli eurofondy po roku 2020 hlavnou témou. Aké postoje ste tam reprezentovali? Môžeme počítať s podporou financií z EÚ aj po skončení tohto programového obdobia?

Pre Slovensko je dôležité zachovanie súčasnej miery maximálnej výšky spolufinancovania, ako aj sedemročné trvanie viacročného finančného rámca EÚ. Zmena, po ktorej voláme, je zásadné zjednodušenie systému implementácie a kontroly eurofondov. Musíme znížiť hlavne administratívnu záťaž a proces využívania budúcich eurofondov založiť na dosahovaní stanovených výsledkov.

Na základe predbežných odhadov by mala národná kohézna obálka pre Slovensko obsahovať 13,3 miliardy eur v bežných cenách, čo predstavuje pokles o 10 %, ktorý je spomedzi krajín Vyšehradskej štvorky najmenší. Navyše, Slovensko má s 310 eurami na občana druhú najvyššiu mieru intenzity podpory po Estónsku. S touto sumou vysoko prevyšujeme priemer EÚ, ktorý sa pohybuje niekde okolo 106 eur. Pre Slovensko preto ide o úspech.

Dá sa už hovoriť o termíne, kedy by sme sa mohli dozvedieť budúce nastavenie kohéznej politiky EÚ?

Koncom apríla tohto roku došlo k zverejneniu podrobnejšieho návrhu pravidiel realizácie kohéznej politiky v podmienkach členských štátov EÚ.

Richard Raši na bruselskej konferencii o správnom manažovaní kohéznej politiky v máji 2018.

Dlhodobo sa zasadujeme o zachovanie eurofondov aj po roku 2020, a aby sme dostali čo najväčší balík peňazí. Slovensko sa počas svojho predsedníctva v Rade EÚ významným spôsobom pričínilo o to, aby sa diskusia o ďalšej existencii politiky súdržnosti posunula z „či vôbec budú“ na „ako budú vyzerat“ eurofondy po roku 2020. Politika súdržnosti naďalej zostáva jednou z najdôležitejších priorít v návrhu rozpočtu EÚ.

Od tohto momentu odštartoval náročný proces vyjednávania členských štátov s Európskou komisiou o konečnej podobe týchto pravidiel a nie je ľahké odhadnúť, koľko bude trvať.

Viete si predstaviť aj taký scenár, že by sme po roku 2020 nemali k dispozícii žiadne eurofondy?

Na Slovensku predstavujú eurofondy podstatnú časť verejných investícií a aj naše HDP rastie vďaka nim. Existujú však ďalšie, doteraz málo využívané príležitosti v priamo riadených schémach,

ako sú napríklad HORIZONT 2020, kde je Slovensko zatiaľ čistým platcom, ďalej Nástroj na prepájanie Európy – CEF Telecom či program ISA2 zameraný na interoperabilitu verejnej správy alebo napríklad CEF Digital zameraný na modernú elektronickú komunikačnú infraštruktúru a mnohé ďalšie.

Keďže sú tieto programy priamo riadené Európskou komisiou a nerozhodujú o nich členské štáty, ako je to napríklad pri nám dobre známých štrukturálnych a investičných fondoch, kvalita vypracovaných projektov bude musieť byť po všetkých stránkach konkurencieschopná s inými krajinami. Úspešnosť čerpania slovenskými žiadateľmi bude závisieť od komplexnej zmeny myslenia. Musíme s tým začať už teraz a naučiť sa byť úspešnejší a efektívnejší, keďže objem zdrojov v kohéznej politike sa bude čím ďalej, tým viac znižovať.

Do procesu zlepšovania implementácie eurofondov ste v rámci EŠIF Idea Hacku zapojili širokú verejnosť. Čo bolo výsledkom tohto procesu a čo ste od neho očakávali?

Projekt hackatonov v minulom roku odštartoval na Úrade podpredsedu

Richard Raši na tlačovej konferencii na podujatí Jarná ITAPA 2018.

vlády súčasný premiér Peter Pellegrini. Podujatie EŠIF IDEA HACK bolo vyvrcholením výzvy na predkladanie námetov na zvyšovanie transparentnosti a zjednodušovanie eurofondov. Našou ambíciou bolo a je najlepšie návrhy implementovať do praxe. Osobne som veľmi potešený veľkým záujmom, ako aj kvalitou a nápaditosťou prihlásených námetov, ktoré prišli zo štátnej, súkromnej aj neziskovej sféry od žiadateľov aj prijímateľov eurofondov. Táto pestrosť zostala zachovaná aj medzi finalistami. Súťažné tímy celé hodiny diskutovali s odborníkmi na eurofondy a so závermi ich brainstormingu chceme ďalej pracovať. Výsledkom bol napríklad nápad na zjednodušenie povinnej publicity a zefektívnenie vykazovania výdavkov a overovania potvrdení v ITMS2014+ zo strany žiadateľov, respektíve prijímateľov zavedením takzvaných „euroboxov“, ale aj námet, ktorý sa venuje zjednodúšeniu vykazovania personálnych výdavkov v rámci eurofondových projektov či návrhy na jednotnú štandardizáciu dokumentov

Agendu 2030 vnímam v prvom rade ako príležitosť a prostriedok určiť dlhodobé priority pre rozvoj našej krajiny. V konzultácii s odbornou verejnosťou sme 17 cieľov udržateľného rozvoja OSN opísaných v Agende 2030 premietli do užšieho súboru prioritných oblastí, ktoré zohľadňujú špecifiká Slovenska a ktoré budú základom ďalšej strategickej a koncepcnej práce.

a lepšiu informovanosť o stave vyhlásených výziev pre ľahšiu orientáciu potenciálnych žiadateľov, ale aj ďalšie zaujímavé a praktické námety.

V predchádzajúcich mesiacoch ste sa stretli s odborníkmi z neštátnej sféry, aby ste hovorili o návrhoch priorít pre budúcnosť Slovenska do roku 2030. Ako tieto stretnutia hodnotíte, aké z nich vyšli výsledky, môžeme už hovoriť o konkrétnych prioritách?

Slovensko získalo mandát otvoriť na vysokej politickej úrovni diskusiu o vízii našej budúcnosti. Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu zodpovedá za vnútroštátnu implementáciu Agendy 2030 a Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR za jej implementáciu v medzinárodnom prostredí. Agendu 2030 vnímam v prvom rade ako príležitosť a prostriedok určiť dlhodobé priority pre rozvoj našej krajiny. V konzultácii s odbornou verejnosťou sme 17 cieľov udržateľného rozvoja OSN opísaných v Agende 2030 premietli do užšieho súboru prioritných oblastí, ktoré zohľadňujú špecifiká Slovenska a ktoré budú základom ďalšej strategickej a koncepcnej práce.

Naši odborníci zorganizovali od februára do mája k zoznamu priorít 10 stretnutí v regiónoch po celom Slovensku. Prediskutovali ich s ľuďmi z mimovládnej a akademickej sféry a z iných neštátnych združení a organizácií. Následne tieto priority schválila Rada vlády SR. Pre plnenie plánov tohto druhu

je kľúčový čo najširší spoločenský konsenzus. Jedine ten im dá nadstraníckosť a imunitu voči volebným cyklom.

Podielate sa aj na príprave Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj. Čo sú hlavné ciele a priority tohto materiálu?

Agenda 2030 bola prijatá členskými štátmi Organizácie Spojených národov v roku 2015 a vyzýva štáty k spoločnému koordinovanému postupu pri riešení globálnych výziev. Má 17 cieľov udržateľného rozvoja, ktoré sme vzhľadom na špecifické potreby a limity Slovenska sústredili do 6 národných priorít.

Ide o priority ako smerovanie k znalostnej a environmentálne udržateľnej ekonomike pri demografických zmenách a meniacom sa globálnom prostredí, vzdelanie pre dôstojný život, dobré zdravie, udržateľné sídla, regióny a krajina v kontexte zmeny klímy, znižovanie chudoby a sociálna inklúzia, právny štát, demokracia a bezpečnosť. Verím, že tieto tematické okruhy dobre vyjadrujú, čo Slovensko v strednodobom horizonte najviac potrebuje, respektíve, akým najväčším výzvam čelí.

V jednom z vyjadrení ste povedali, že je vaším cieľom vziť sa do kože žiadateľa alebo prijímateľa eurofondov a uvedomiť si, čo potrebuje a čo mu, naopak, komplikuje život. Ako to vidíte z tejto strany? Môžeme sa tešiť na zjednodušenie implementácie eurofondov?

Všetky naše aktivity smerujú k zjednodušeniu implementácie eurofondov, debyrokratizácii, zvyšovaniu transparentnosti a posilňovaniu efektívnej verejnej správy. Leitmotívom nášho úradu je, že pracujeme moderne, efektívne a transparentne. Verím, že to cítia aj občania.

Pracujeme predovšetkým na odbúraní zbytočných bariér, obmedzení, nadbytočných povinností či duplicitného vyžadovania údajov. Vedeťme vojnu proti byrokracii. Do praxe sme zaviedli už viac ako 20 opatrení na podporu transparentnosti a zjednodušenia eurofondov, ktoré sa týkajú elektronického pridelenia projektov odborným hodnotiteľom, zverejňovania hodnotiacich

Všetky naše aktivity smerujú k zjednodušeniu implementácie eurofondov, debyrokratizácii, zvyšovaniu transparentnosti a posilňovaniu efektívnej verejnej správy. Leitmotívom nášho úradu je, že pracujeme moderne, efektívne a transparentne. Verím, že to cítia aj občania. Pracujeme predovšetkým na odbúraní zbytočných bariér, obmedzení, nadbytočných povinností či duplicitného vyžadovania údajov. Vedeťme vojnu proti byrokracii. Do praxe sme zaviedli už viac ako 20 opatrení na podporu transparentnosti a zjednodušenia eurofondov.

hárkov, sprísnených pravidiel pre výber odborných hodnotiteľov, sprísnených pravidiel pre hodnotenie vedecko-výskumných projektov a projektov nad 5 miliónov eur, sprísnených podmienok implementácie národných projektov, zverejňovania zámerov národných projektov a ďalšie.

Medzi novou agendou Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu by malo byť aj zmierňovanie rozdielov medzi jednotlivými slovenskými regiónmi, na ktoré primárne slúžia eurofondy. V čom to bude iné ako predtým, keď táto agenda patrila pod splnomocnenca vlády pre podporu najmenej rozvinutých okresov?

Celý zmysel politiky súdržnosti ako takej je o vyrovnávaní regionálnych rozdielov, o znižovaní nerovnosti medzi starými a novými členskými štátmi Európskej únie. Túto filozofiu chceme zachovať pri používaní eurofondov aj vo vnútri našej krajiny – prioritou by teda malo byť stieranie nerovností medzi regiónmi. Väčšia flexibilita, ktorú budú mať fondy EÚ po roku 2020, nám to umožní.

Vyrovnávanie regionálnych rozdielov je komplikovaný a dlhodobý proces. Napriek tomu som ako vicepremiér získal aj výkonnú právomoc, čo dodá tejto problematike väčšiu politickú vážnosť a silu. Prvé exekutívne kroky náš úrad začne robiť s najväčšou pravdepodobnosťou začiatkom budúceho roka. Je to tak kvôli potrebe zmeny kompetenčného zákona, ktorú pripravuje Úrad vlády SR. Na túto agendu sú však už dnes vyčlenené finančné prostriedky jednak z regionálneho príspevku, jednak z eurofondov, ktoré na Slovensku centrálnie koordinuje náš úrad. Vďaka tomu budeme môcť účinne zabezpečiť, aby objem peňazí na podporu najmenej rozvinutých okresov nebol po roku 2020 nijako znížený, aj keď, ako som už vyššie uviedol, kohézná obálka pre Slovensko mierne klesne. Celý zmysel politiky súdržnosti ako takej je o vyrovnávaní regionálnych rozdielov, o znižovaní nerovnosti medzi starými a novými členskými štátmi Európskej únie. Túto filozofiu chceme zachovať pri používaní eurofondov aj vo vnútri našej krajiny – prioritou by teda malo byť stieranie nerovností medzi regiónmi. Väčšia flexibilita, ktorú budú mať fondy EÚ po roku 2020, nám to umožní.

V máji ste podpísali Deklaráciu o spolupráci v boji proti korupcii a podvodom s eurofondmi so zástupkyňou generálneho tajomníka OECD. Môžete bližšie predstaviť tento dokument?

Spolupráca s OECD je iniciatívou slovenskej strany a je súčasťou Akčného plánu na posilnenie transparentnosti a zjednodušenia implementácie EŠIF z roku 2017. Podpísaním deklarácie vzniká ročný projekt, ktorý posilní boj proti korupcii a zneužívaniu eurofondov. Návrhy zo strany OECD chceme implementovať ešte v tomto programovom období a stanú sa východiskom pre opatrenia pre budúce programové obdobie po roku 2020. Do tejto spolupráce bude zapojený aj Protimonopolný úrad SR, Úrad pre verejné obstarávanie a Najvyšší kontrolný úrad SR.

Vladimír Tošovec
Foto: ÚPVII, itapa.sk

„EŠIF IDEA HACK“: ODBORNÍCI AJ AMATÉRI NAVRHOVALI, AKO ZLEPŠIŤ EUROFONDY

Zjednodušenie vykazovania personálnych výdavkov v rámci eurofondových projektov, pilotné „predprojekty“ či jednotná štandardizácia dokumentov, to sú niektoré z víťazných návrhov, ako zlepšiť prácu s financiami Európskej únie.

Podujatie EŠIF IDEA HACK bolo vyvrcholením výzvy Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu na predkladanie námetov na zvyšovanie transparentnosti a zjednodušovanie eurofondov. Zapojilo sa do nej 41 autorov s 50 jedinečnými námetmi. Podujatie sa konalo 16. mája 2018 a malo charakter hackatonu – organizovaného brainstormingu, na ktorom riešili 10 vybraných námetov na zlepšenie.

Tímy mali niekoľko hodín na rozpracovanie svojich návrhov, počas ktorých im pomáhali odborníci na jednotlivé oblasti eurofondov, napríklad na systém riadenia, verejné obstarávanie či oblasť publicity projektov z fondov Európskej únie. Na konci dňa kolektívy predstavili svoje výsledné riešenia pred odbornou porotou. Tá pôvodne plánovala určiť 3 víťazov, účastníci však pripravili natoľko kvalitné projekty, že komisia nakoniec určila až 5 víťazných námetov. Ich autori si odniesli domov cennú elektroniku v podobe nového notebooku, tabletu či smartfónu. Podľa podpredsedu vlády pre investície a informatizáciu Richarda Ra-

Tímy mali niekoľko hodín na rozpracovanie svojich návrhov na zlepšenie práce s eurofondmi.

Vítazi EŠIF IDEA HACK:

Teodor Chudý s nápadom na zjednodušenie podmienok povinnej publicity, a to zjednotením pravidiel v rámci všetkých operačných programov a zjednodušením vykazovania výdavkov v ITMS2014+ a overovania potvrdení zo strany žiadateľov/prijímateľov zavedením takzvaných euroboxov.

Tím Michala Podluckého s námetom, ktorý rozvíril najväčšiu diskusiu a venuje sa zjednodušeniu vykazovania personálnych výdavkov v rámci eurofondových projektov.

Tím Tomáša Šprláka navrhol v oblasti aktívnych opatrení na trhu práce realizáciu pilotných „predprojektov“, ktoré by v relatívne krátkom čase (6 až 12 mesiacov), napríklad formou poradenského programu bežiaceho paralelne na rôznych úradoch práce, otestovali rôzne varianty riešení.

Tím Milana Hlavka, ktorý predstavil návrhy na jednotnú štandardizáciu dokumentov a lepšiu informovanosť o stave vyhlásených výziev pre ľahšiu orientáciu potenciálnych žiadateľov.

Miroslav Filip s námetom na zriadenie diskusného fóra pre okamžitú pomoc a na zlepšenie komunikácie medzi riadiacimi orgánmi a žiadateľmi navzájom.

Hodnotiaca komisia EŠIF IDEA HACK:

Veronika Prachárová – Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť,

Daniel Lešínský – Centrum pre trvalo udržateľné alternatívy,

Michal Fiala – Slovenská inovačná a energetická agentúra,

Matúš Drotár – Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu.

šihho je ambíciou implementovať najlepšie návrhy do praxe.

„Som veľmi potešený veľkým záujmom, ako aj kvalitou a nápaditosťou prihlásených námetov, ktoré prišli zo štátnej, súkromnej aj neziskovej sféry, od žiadateľov aj prijímateľov eurofondov. Táto pestrosť zostala zachovaná aj medzi finalistami. Súťažné tímy celé hodiny diskutovali s odborníkmi na eurofondy a so závermi ich brainstormingu chceme ďalej pracovať,“ dodal Richard Raši.

Projekt hackatonov, ktoré sa postupne udomáňujú nielen v súkromnom, ale aj vo verejnom sektore, odštartoval v minulom roku na úrade podpredsedu vlády súčasný premiér Peter Pellegrini.

„Chceme podporovať progresívne myslenie vo všetkých oblastiach štrukturálnych fondov a som rád, že aj v štátnej správe sú zamestnanci otvorení novým myšlienkam a nápadom, ktoré posúvajú našu krajinu dopredu,“ povedal Matúš

Spoločná fotografia zástupcov víťazných tímov na podujatí EŠIF IDEA HACK 16. mája 2018.

Drotár, riaditeľ odboru metodiky a koordinácie subjektov v závere podujatia. EŠIF IDEA HACK pripravila sekcia centrálny koordináčny orgán na Úrade podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu v spolupráci so Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou v rámci národného projektu Zvýšenie inovačnej výkon-

nosti slovenskej ekonomiky – inovujme.sk, ktorý je spolufinancovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja prostredníctvom operačného programu Výskum a inovácie.

**Úrad podpredsedu vlády SR
pre investície a informatizáciu**

Foto: ÚPVII, SIEA

www.eufondy.sk

VYBERTE SI NOVÝ PROGRAM

Vytvoríme spolu lepšie a krajšie Slovensko

Tento projekt je spolufinancovaný z prostriedkov Európskej únie.

OP VÝSKUM A INOVÁCIE PONÚKA PODNIKATEĽOM ŠIROKÉ MOŽNOSTI FINANČNEJ PODPORY

Popri možnostiach nefinančnej podpory v rámci národných projektov, ktoré sme predstavili v predchádzajúcom čísle, je najväčšia časť finančných prostriedkov operačného programu vyčlenená na priamu finančnú podporu podnikateľov prostredníctvom nenávratných finančných príspevkov.

Ministerstvo hospodárstva SR ako sprostredkovateľský orgán pre Operačný program Výskum a inovácie pokračuje vo vyhlasovaní výziev a v napĺňaní cieľov operačného programu. V roku 2018 pribudlo zatiaľ 5 nových výziev a celkovo je aktuálne vyhlásených 12 výziev určených podnikateľom pre rôzne oblasti podpory s celkovou alokáciou takmer 300 miliónov eur.

Podpora inovácií prostredníctvom výskumných a vývojových aktivít v podnikoch

Najväčšia časť prostriedkov je určená na podporu výskumných a vývojových aktivít v podnikoch prostredníctvom 5 výziev. Ich cieľom je podporiť inovačné aktivity v podnikoch prostredníctvom aplikovaného výskumu, experimentálneho vývoja, a tiež aktivitami zameranými na ochranu práv duševného vlastníctva. Každá z výziev je zameraná na inú tematickú oblasť v súlade s nasledujúcimi doménami inteligentnej špecializácie:

- Dopravné prostriedky pre 21. storočie,
- Priemysel pre 21. storočie,
- Zdravé potraviny a životné prostredie,
- Zdravie obyvateľstva a zdravotnícke technológie,
- Digitálne Slovensko a kreatívny priemysel.

Podporené môžu byť malé, stredné aj veľké podniky a na realizácii projektov sa môžu

Najväčšia časť prostriedkov je určená na podporu výskumných a vývojových aktivít v podnikoch.

v pozícii partnera podieľať aj verejné výskumné organizácie. Podporené môžu byť projekty realizované na celom území Slovenska s výnimkou Bratislavského kraja.

Podpora podnikania v najmenej rozvinutých okresoch

Dve z aktuálne vyhlásených výziev sú zamerané na podporu podnikateľov v najmenej rozvinutých okresoch Slovenska. Ich cieľom je zvýšiť konkurencieschopnosť malých a stredných podnikov v najmenej rozvinutých okresoch, a tým podporiť inovácie, rozvoj nových aj existujúcich investícií a tvorbu nových pracovných miest v regiónoch s dlhodobou vysokou mierou nezamestnanosti. Výsledkom má byť po-

silnenie regionálnej a lokálnej ekonomiky s potenciálom dopadu na zvýšenie životnej úrovne ľudí žijúcich v týchto okresoch. Jedna z výziev je určená osobitne podnikateľom pôsobiacim v oblasti poskytovania služieb. Podporené môžu byť projekty realizované výlučne na území niektorého z najmenej rozvinutých okresov¹. Tento zoznam bol v apríli 2018 doplnený o okresy Levoča a Snina, aktuálne obsahuje už 18 okresov.

Podpora inteligentných inovácií v priemysle

Ďalšou oblasťou je podpora inteligentných inovácií v priemysle zabezpečovaná prostredníctvom osobitnej výzvy, ktorej

¹ **Poznámka:** Pre posúdenie zaradenia okresu do zoznamu najmenej rozvinutých okresov je rozhodujúci zoznam vedený Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny v zmysle zákona č. 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov zverejnený na webovom sídle ústredia, a to za posledný dostupný mesiac predchádzajúci termínu uzavretia príslušného hodnotiaceho kola výzvy.

Prehľad aktuálne vyhlásených výziev OP Val v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva SR

Kód výzvy	Zameranie	Alokácia (eur)
OPVal-MH/DP/2017/3.3.1-08	Podpora MSP v najmenej rozvinutých okresoch	50 000 000
OPVal-MH/DP/2017/3.3.1-09	Zvyšovanie štandardov výkonnosti a funkčnosti MSP prostredníctvom zavádzania systémov manažérstva a posudzovania zhody výrobkov	4 000 000
OPVal-MH/DP/2017/3.3.1-10	Zvyšovanie štandardov výkonnosti a funkčnosti MSP prostredníctvom implementácie nariadenia REACH	2 000 000
OPVal-MH/DP/2017/1.2.2-11	Výskum a vývoj - doména Dopravné prostriedky pre 21. storočie (pre MSP a veľké podniky, ako aj pre výskumné organizácie v pozícii partnerov)	48 000 000
OPVal-MH/DP/2017/1.2.2-12	Výskum a vývoj - doména Priemysel pre 21. storočie (pre MSP a veľké podniky, ako aj pre výskumné organizácie v pozícii partnerov)	82 000 000
OPVal-MH/DP/2017/1.2.2-13	Výskum a vývoj - doména Zdravé potraviny a životné prostredie (pre MSP a veľké podniky, ako aj pre výskumné organizácie v pozícii partnerov)	34 000 000
OPVal-MH/DP/2017/3.3.1-14	Podpora MSP v najmenej rozvinutých okresoch (NRO) - služby	10 000 000
OPVal-MH/DP/2018/1.2.2-15	Inteligentné inovácie v priemysle (pre MSP a veľké podniky)	30 000 000
OPVal-MH/DP/2018/1.2.2-16	Výskum a vývoj - doména Zdravie obyvateľstva a zdravotnícke technológie (pre MSP a veľké podniky, ako aj pre výskumné organizácie v pozícii partnerov)	12 000 000
OPVal-MH/DP/2018/1.2.2-17	Výskum a vývoj - doména Digitálne Slovensko a kreatívny priemysel (pre MSP a veľké podniky, ako aj pre výskumné organizácie v pozícii partnerov)	24 000 000
OPVal-MH/DP/2018/3.2.1-18	Zapájanie MSP do programov EÚ	750 000
OPVal-MH/DP/2018/4.1.1-19	Zapájanie MSP v Bratislavskom kraji do programov EÚ	500 000

Aktuálny zostatok prostriedkov pre jednotlivé výzvy je zobrazený prostredníctvom grafov na webovom sídle operačného programu pri každej výzve. Údaje sa priebežne aktualizujú pri ukončení hodnotiacich kôl.

cieľom je podporiť rozvoj inteligentných inovácií v podnikoch. Žiadatelia, ktorými môžu byť malé, stredné aj veľké podniky, môžu v rámci výzvy investovať do nákupu dlhodobého majetku za účelom zavedenia jedného alebo viacerých prvkov inteligentných riešení v rámci existujúcej prevádzky podniku alebo jeho funkčného celku. Podporené môžu byť projekty realizované na celom území Slovenska s výnimkou Bratislavského kraja.

Podpora zvyšovania štandardov výkonnosti a funkčnosti podnikov

Dve výzvy sú zamerané na podporu zvyšovania štandardov výkonnosti a funkčnosti malých a stredných podnikov. Cieľom jednej z výziev je podporiť podniky, ktoré posúdením zhody výrobkov alebo zavádzaním systémov manažérstva podľa príslušných noriem poskytnú svojim obchodným partnerom uistenie o kvalite procesov v podniku, ako aj uistenie, že ich produkty sú v súlade s príslušnými tech-

nických normami. Cieľom druhej výzvy je podporiť podniky v registrácii látok podľa nariadenia REACH a prispieť tak k napĺňaniu jeho cieľov. V rámci výziev môžu byť podporené projekty realizované na celom území Slovenska s výnimkou Bratislavského kraja.

Zníženie administratívnej záťaže

Ministerstvo hospodárstva SR s cieľom zjednodušiť žiadateľom proces prípravy a predkladania žiadostí naďalej pokračuje v znižovaní administratívnej záťaže pre podnikateľov. V rámci všetkých výziev je možné predkladať žiadosti plne elektronicky a v zjednodušenom režime prebieha aj predkladanie jednotlivých príloh. Počet

povinných príloh žiadostí sa aj naďalej znižuje. Žiadatelia nemusia predkladať potvrdenia vydané verejnými úradmi, ktoré si poskytovateľ môže overiť sám z dostupných registrov. K zjednodušeniu práce s výzvami by mala napomôcť aj celková koncepcia výziev v užívateľsky priateľskom formáte s využitím preddefinovaných formulárov vybraných príloh alebo rôznych metodických pomôcok s cieľom minimalizovať formálne nedostatky projektov.

Dopytovo orientované projekty implementuje Ministerstvo hospodárstva SR a Slovenská inovačná a energetická agentúra.

Všetky potrebné informácie môžu záujemcovia získať na webovom sídle operačného programu www.opvai.sk alebo prostredníctvom e-mailovej adresy vyzvy@mhsr.sk.

**Sekcia štrukturálnych fondov EÚ,
Ministerstvo hospodárstva SR
Foto: Depositphotos**

SPOLUPRÁCA V BOJI PROTI KORUPCII A PODVODOM

V programovom období 2014 – 2020 disponuje Slovensko národnou alokáciou viac ako 15 miliárd eur z prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF).

Takýto finančný objem vytvára tlak a oprávnené očakávania nielen z pohľadu dosahovania rozvojových cieľov, ale aj na transparentné použitie verejných zdrojov poskytnutých z európskej úrovne. Vo štvrtok 17. mája 2018 podpísal podpredseda vlády pre investície a informatizáciu Richard Raši spolu so zástupkyňou generálneho tajomníka OECD Mari Kiviniemi deklaráciu o zámere vzájomne spolupracovať v boji proti korupcii a podvodom vo fondoch EÚ.

Ide o nevyhnutný prvý krok, ktorý dáva iniciatíve zo strany Slovenska potrebnú politickú váhu. Zároveň umožňuje obom stranám následne vstúpiť do vzájomnej spolupráce na základe obojstrannej medzinárodnej dohody, na ktorej texte aktuálne obe strany pracujú. Výsledkom vyše ročného úsilia bude vypracovanie národnej stratégie pre boj s korupciou a podvodmi v oblasti EŠIF. Stratégia bude predstavovať východiskový reprezentatívny dokument s konkrétnymi postupmi na efektívne zvládnutie predmetnej problematiky.

Viac než dokument

Iniciatíva na vypracovanie rámcovej stratégie pre oblasť EŠIF v spolupráci s rešpektovaným medzinárodným partnerom vyplynula z aktuálnej potreby pripraviť efektívne riešenie smerom k zvýšeniu transparentnosti pri implementácii európskych fondov. Vláda SR sa tejto téme venuje dlhodobo a systematicky. Výsledkom je napríklad Akč-

Podpredseda vlády pre investície a informatizáciu Richard Raši podpísa so zástupkyňou generálneho tajomníka OECD Mari Kiviniemi deklaráciu o zámere vzájomne spolupracovať v boji proti korupcii a podvodu vo fondoch EÚ.

ný plán na posilnenie transparentnosti a zjednodušenia implementácie EŠIF, ktorý vláda schválila 27. septembra 2017. Cieľom plánu je zaviesť postupne opatrenia na zvýšenie transparentnosti implementácie EŠIF a zjednodušenie administratívnej prípravy a realizácie projektov v prospech žiadateľov a prijímateľov grantov z európskych zdrojov. Jedným z opatrení Akčného plánu, ktorým sa už prakticky darí zlepšovať podmienky využívania EŠIF na Slovensku, je aj spolupráca s OECD na príprave stratégie. Z toho vyplýva, že zamýšľaná stratégia nie je iba koncepčným dokumentom, ale konkrétnym praktickým opatrením na reálne dosiahnutie kvalitatívneho zlepšenia pri programovaní a implementácii fondov EÚ.

Napĺňanie záväzku

Úrad podpredsedu vlády pre investície a informatizáciu (ÚPVII) si plne uvedomuje aktuálny stav v oblasti potierania nekalých praktík pri využívaní eurofondov a z toho plynúce dôsledky v podobe postavenia Slovenska v medzinárodných porovnaníach stavu korupcie a transparentnosti. Už od vzniku ÚPVII v júni 2016 sa sekcia centrálny koordinačný orgán (CKO) energicky zhostila posilnených koordinačných a riadiacich úloh pri implementácii EŠIF.

Výsledkom intenzívneho zapojenia CKO do procesu prípravy a schvaľovania návrhov výziev a ročných plánov bolo významné zlepšenie čerpania fondov na Slovensku v uvedenom období od júna 2016, čo je bezpochyby jedným

z dôležitých signálov transparentnejšieho prostredia v eurofondoch. Pripravovaný projekt spolupráce s OECD je tak jedným z kľúčových stavebných kameňov, ktorým sa logicky postupne posilnia praktiky efektívneho boja s korupciou a podvodmi.

Projekt spolupráce s OECD s názvom Spolupráca s OECD na vytváraní protikorupčného prostredia pri programovaní a implementácii fondov v SR má niekoľko čiastkových cieľov. Po prvé, pripraviť hĺbkovú analýzu existujúceho strategického rámca v oblasti boja proti korupcii a podvodom so zameraním na zhodnotenie dosiahnutých výsledkov a z toho plynúcich poučení. Na tomto základe potom pripraviť opatrenia na zlepšenie metodík a nástrojov. OECD navrhne v spolupráci s vybranými medzinárodnými partnermi opatrenia, prípadne aktualizáciu už existujúcich

Výsledkom intenzívneho zapojenia CKO do procesu prípravy a schvaľovania návrhu výziev a ročných plánov bolo významné zlepšenie čerpania fondov na Slovensku v uvedenom období od júna 2016, čo je bezpečy jedným z dôležitých signálov transparentnejšieho prostredia v eurofondoch. Pripravovaný projekt spolupráce s OECD je tak jedným z kľúčových stavebných kameňov, ktorým sa logicky postupne posilnia praktiky efektívneho boja s korupciou a podvodmi.

s cieľom zefektívniť boj proti korupcii a podvodom. Záverečným krokom bude vypracovanie návrhu samotnej stratégie.

Partnerstvo na prvom mieste

Kľúčovým predpokladom efektívneho realizovania projektu je zapojenie širokého spektra relevantných partnerov. Sú to predovšetkým kontrolné inštitúcie (Úrad pre verejné obstarávanie, Protimonopolný úrad, Najvyšší kontrolný úrad, OLAF) a orgány implementácie EŠIF (riadiace orgány a sprostredkovateľské orgány, orgán auditu, certifikačný orgán). Cieľom je pripraviť rámcovú stratégiu pre EŠIF, ktorá sa bude opierať o expertízu z národnej úrovne, nie iba o mechanický prenos poznatkov OECD.

Projekt s celkovou hodnotou 299-tisíc eur sa bude realizovať od mája 2018 do konca júla 2019, jeho súčasťou bude séria workshopov či odborné misie OECD na Slovensku.

Igor Jašurek

**Centrálny koordinačný orgán,
Odbor metodiky a koordinácie subjektov**

POCHVÁLTE SA SVOJÍM PROJEKTOM

Starostovia, primátori, predstavitelia regiónov či občianskych združení,

ste úspešní realizátori projektov a chcete, aby sa o tom dozvedela širšia verejnosť?

Podel'te sa o svoje skúsenosti pri využívaní eurofondov, predstavte svoj projekt.

Prídeme za Vami, pripravíme o Vás článok do časopisu EUROKOMPAS.

Viac informácií získate na telefónnom čísle 0917 236 138 alebo na e-mailovej adrese mkreo@mkreo.sk.

ŠANCA PRE MLADÝCH: PO EURÓPE VLAKOM ZADARMO

Väčšina mladých túži cestovať, navštíviť iné krajiny, ľudí, získavať nové vedomosti. Už tento rok si môžu tisíce tých, ktorí dovърšili 18 rokov, vyskúšať slobodu pohybu a spoznávať rozmanitosť Európy.

Spoznávať Európu už nemusí byť pre mnohých mladých len snom, teraz majú možnosť využiť cestovné lístky na vlak z projektu DiscoverEU.

Umožňuje im to nová iniciatíva Európskej únie s názvom DiscoverEU. Projekt navrhol Európsky parlament, na tento rok je naň vyčlenených 12 miliónov eur. Za to bude môcť celkovo 20-tisíc mladých ľudí cestovať zadarmo vlakom po celej Európe a spoznávať jej bohaté kultúrne dedičstvo, učiť sa od iných kultúr a objavovať, čo nás spája.

Rok 2018 je Európskym rokom kultúrneho dedičstva, takže mladí cestovatelia majú možnosť zúčastniť sa mnohých podujatí, ktoré sa konajú po celej Európe.

„V Európskej únii už neexistujú fyzické bariéry a mladí ľudia čoraz viac cestujú a nadväzujú nové priateľstvá, alebo

KTO SA MÔŽE PRIHLÁSIŤ

- Máš 18 rokov k 1. júlu 2018 (tvoj dátum narodenia je v období od 2. 7. 1999 do 1. 7. 2000)
- Máš občianstvo jedného z 28 členských štátov EÚ
- Vyplníš číslo preukazu totožnosti alebo cestovného pasu v online prihláške
- Cestu začneš v jednom z 28 členských štátov EÚ
- Plánuješ začať medzi 9. júlom a 30. septembrom 2018
- Chceš cestovať najmenej 1 deň a najviac 30 dní
- Plánuješ cestovať aspoň do 1 krajiny a najviac do 4 zahraničných destinácií v rámci EÚ
- Chceš sa stať ambasádorom iniciatívy DiscoverEU

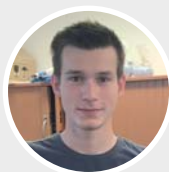
dokonca partnerstvá po celej Európe. Vzájomné spoznávanie sa a pochopenie utužuje vzťahy vnútri Európskej únie a predchádza nedorozumeniam a konfliktom. Je to dôležité najmä preto, lebo nasledujúce generácie budú niesť zodpovednosť za podobu Európy,“ privítal tento nápad europoslanec Ivan Štefanec.

Prihlás sa a odpovedz na otázky

Účastníci projektu môžu cestovať najviac 30 dní a navštíviť maximálne 4 zahraničné destinácie. Prvé kolo podávania žiadostí sa konalo v júni cez špeciálnu online aplikáciu. Podmienkou bolo, aby záujemcovia dovŕšili k 1. júlu tohto roku 18 rokov, sú občanmi EÚ a boli ochotní cestovať počas tohto leta. Okrem vyplnenia údajov v prihláške mali záujemcovia odpovedať na 5 kvízových otázok týkajúcich sa Európskeho roka kultúrneho dedičstva 2018 a mládežníckych iniciatív EÚ. Okrem toho na nich čakala aj prémiová otázka, ktorá umožnila Európskej komisii určiť poradie v prípade príliš veľkého množstva prihlášok.

Porota vybrala prvých 15-tisíc držiteľov cestovných lístkov, ktorí museli podať žiadosť v priebehu dvoch týždňov prostredníctvom Európskeho portálu pre mládež. Vybraní účastníci musia začať cestu v období medzi 9. júlom a 30. septembrom 2018.

S cestovným lístkom môžu využiť aj alternatívne spôsoby dopravy – autobusy alebo trajekty. Vo výnimočných prípadoch, ak nebude možné použiť iné dopravné prostriedky, bude povolená aj

Vratko (18), Rajec

Je to dobrá šanca spoznať niektoré európske krajiny bez toho, aby som musel riešiť dopravu a ceny lístkov. Uľahčí to mladým rozhodovanie, či sa vybrať na cestu alebo nie. Určite by som túto možnosť využil.

Barbora (17), Skalité

Podľa mňa je to super, pretože v tomto veku má človek chuť cestovať a nemusí to odkladať na neskôr. Môže si pozrieť kus sveta, a keď je to zadarmo, tak to treba využiť. Som rada, že prichádza takáto možnosť, rozmýšľam, že by som sa do nej zapojila.

Simona (15), Žilina

Zaujalo ma to, chcela by som navštíviť škandinávské krajiny, je to môj sen. Páči sa mi aj tá možnosť, že nemusím ísť sama, ale môžeme cestovať ako skupina. Dúfam, že tento projekt vydrží a o tri roky budem mať šancu prihlásiť sa aj ja.

Projekt navrhlo Európske parlament, na tento rok je naň vyčlenených 12 miliónov eur. Za to bude môcť celkovo 20-tisíc mladých ľudí cestovať zadarmo vlakom po celej Európe a spoznávať jej bohaté kultúrne dedičstvo, učiť sa od iných kultúr a objavovať, čo nás spája. Rok 2018 je Európskym rokom kultúrneho dedičstva, takže mladí cestovatelia majú možnosť zúčastniť sa mnohých podujatí, ktoré sa konajú po celej Európe.

cesta lietadlom. Platí to hlavne pre ľudí, ktorí žijú v odľahlých oblastiach alebo na ostrovoch, aby sa tiež mohli zapojiť do iniciatívy.

Stále máš šancu

Druhé kolo podávania žiadostí sa uskutoční pravdepodobne v druhej polovici tohto roku, závisí to aj od rozpočtu

a spätnej väzby od tých, ktorí cestovali v lete. Záujemcovia nájdu viac informácií o iniciatíve na najznámejších sociálnych sieťach.

O cestu sa môže uchádzať jednotlivec alebo skupina najviac 5 mladých. V prípade skupín je potrebné vymenovať vedúceho. Ten vyplní prihlášku, kvíz a odpovie na prémiovú otázku. Pri podávaní prihlášky dostane vedúci skupiny kód, ktorý by mal potom poskytnúť ostatným členom skupiny na prihlásenie. Na základe tohto kódu sa môžu ostatní členovia skupiny zaregistrovať online a vyplniť svoje osobné údaje. Všetci členovia skupiny musia mať 18 rokov.

Organizátori očakávajú od mladých cestovateľov, že sa stanú ambasádormi iniciatívy DiscoverEU a budú hovoriť o svojich cestovateľských zážitkoch na sociálnych sieťach alebo formou prezentácie vo svojej škole či miestnej komunite.

Zdroj: europa.eu, europskenoviny.sk
Foto: [Vladimír Tošovec](#), [Depositphotos](#)

V BOŠANOCH SI MÔŽU KAŽDÝ MESIAC KÚPIŤ NOVÉ AUTO

Vďaka projektu s LED technológiou po rekonštrukcii verejného osvetlenia obec ušetrí na energiách.

Na opravu pouličných svetiel zamestnávajú v obci jedného človeka, takmer každý deň menil žiarovky a odstraňoval poruchy. Sú 3 roky od rekonštrukcie, a v záznamoch opráv eviduje obec len tri reklamácie žiaroviek. To je výsledok celkovej výmeny verejného osvetlenia v Bošanoch, v obci neďaleko Topoľčian, ktorá si ju nevie vynachváliť.

„Mali sme veľmi zastarané pouličné lampy a celý systém,“ hovorí starosta obce Branislav Pajda, „niektoré svetelné body mali viac ako 40 rokov, nedali sa už opraviť, a čo bolo horšie, mali obrovskú spotrebu energie.“

Bošany majú 4 300 obyvateľov. S takýmto počtom je samospráva na hranici uznania mestských práv. Uličiek je v obci veľa, kvalitné nočné osvetlenie je tu teda jedným zo základných pilierov garancie bezpečnosti obyvateľov.

Svetlo aj v najtmavších uličkách

Staré svetlá a opravy starého systému

Obyvatelia Bošian oceňujú skutočnosť, že v súčasnosti sú už osvetlené všetky časti obce, čím sa zvyšuje bezpečnosť.

Najdôležitejším faktorom celej investície je ale podľa starostu obce, okrem skvalitnenia služieb občanom, obrovské šetrenie spotreby energie a financií samosprávy. Oproti pôvodnému stavu šetria až 60 % nákladov, teda obec platí o viac ako polovicu eur menej. V rámci projektu pribudol v Bošanoch aj prvý osvetlený priechod pre chodcov v centre pred obecným úradom, čo je dobrá správa hlavne pre rodičov najmenších obyvateľov.

obec poriadne finančne vyčerpávali. Z roka na rok narastali výdaje o 1 500 až 2 000 eur. V roku 2014 dosiahli náklady na energie 34-tisíc eur. Mesačný účet obce pri tejto položke dnes nedokáže „pokoriť“ hodnotu 20-tisíc eur, a to pribudli ďalšie vetvy osvetlenia, teda nové ulice a niekoľko desiatok nových svetelných bodov.

Obec mala v starom systéme obrovské problémy pri búrkach. Pri silnejšom daždi, vetre a bleskoch vypadávala elektrina. Bežne sa stávalo, že nefungovalo každé druhé či tretie svetidlo.

I preto sa v Bošanoch rozhodli ísť do prípravy projektu rekonštrukcie verejných svetidiel. Pôvodne bolo do obnovy zahrnutých takmer 360 svetelných bodov. V rámci celej siete však nakoniec pribudli desiatky nových. Pri projektovaní sa totiž zistilo, že niektoré miesta v obci vôbec nie sú osvetlené, čo nebolo dobré z hľadiska bezpečnosti. „Vytlačili sme tmu z tých lokalít, ktoré bolo dôležité osvetliť,“ dopĺňa starosta Pajda.

Nové technológie šetria energiu

V rámci rekonštrukcie v obci komplet-

Nové moderné osvetlenie šetrí obci až 60 % nákladov.

ne vymenili elektrické rozvádzače. Ich počet znížili z 8 na 6, čím tiež ušetrili časť peňazí. Dôležité je, že sú ovládané na diaľku, čo významne pomáha obsluhu, zjednodušuje a zrýchľuje manipuláciu.

Najdôležitejším faktorom celej investície je ale podľa starostu obce, okrem skvalitnenia služieb občanom, obrovské šetrenie spotreby energie a financií samosprávy. Oproti pôvodnému stavu šetria až 60 % nákladov, teda obec platí o viac ako polovicu eur menej. V rámci projektu pribudol v Bošanoch aj prvý osvetlený priechod pre chodcov v centre pred obecným úradom, čo je dobrá správa hlavne pre rodičov najmenších obyvateľov obce.

Vanda Tuchyňová

Foto: autorka

Projekt: **Modernizácia verejného osvetlenia obce Bošany s použitím LED technológie vrátane riadiaceho systému pripojeného na vzdialený dispečing**

Operačný program: **Konkurencioschopnosť a hospodársky rast**

Prioritná os: **2 Energetika**

Opatrenie: **2.2 Budovanie a modernizácia verejného osvetlenia pre mestá a obce a poskytovanie poradenstva v oblasti energetiky**

Ciel projektu: **Komplexná modernizácia verejného osvetlenia**

Doba realizácie: **6/2015 – 8/2015**

Nenávratný finančný príspevok:

459 010,95 eur

NOVÉ TECHNOLOGIE SA Z EUROFONDŮ FINANCUJÚ ŤAŽKO. TREBA TO ZMENIŤ!

Počas rokovania európskej Rady ministrov pre telekomunikácie v Luxembursku v piatok 8. júna na to apelovala generálna riaditeľka sekcie riadenia informatizácie na Úrade podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu Martina Slabejová.

„Nové operačné programy musia umožniť väčšiu flexibilitu pre nové technológie, kde patrí tiež umelá inteligencia, blockchain alebo adresné využitie cloudových služieb, keďže tieto prinášajú inovatívne obchodné modely a praktiky. Oprávnenosť financovania týchto inovácií z európskych fondov je v súčasnom období veľmi limitovaná,“ upozornila digitálna líderka Slovenska Martina Slabejová.

Ďalej uviedla, že je nutné zabezpečiť podporu cielených investícií do budovania infraštruktúry, odborných kapacít a cezhraničných služieb v takzvaných priamo riadených progra-

Oprávnenosť financovania inovácií z eurofondov je dnes limitovaná, v budúcnosti sa to má zmeniť.

moach, ktoré budú postupne nahrádzať klasické štruktúrne fondy. Vicepremiér Richard Raši avizoval, že centrálné riadené programy, ako sú Digitálna Európa, Nástroj na prepájanie Európy a ďalšie musíme začať naplno využívať už v tomto programovom období.

Okrem finančných nástrojov sa rada ministrov zaoberala napríklad aj návrhmi Stratégie o jednotnom digitálnom trhu a predstavila politickú dohodu s Európskym parlamentom o takzvanom telekomunikačnom kódexe. Ten predstavuje základ pre zabezpečenie dostatočného internetového pripojenia pre občanov EÚ a stimuluje európsky priemysel. Pre spotrebiteľa plánuje zavedenie regulácie pre medzinárodné volania v rámci EÚ, kde bol stanovený cenový strop 19 centov pre hovory a 6 centov pre SMS správy s účinnosťou od mája 2019.

Text: **ÚPVII**

Foto: **Depositphotos**

DUÁLNE VZDELÁVANIE MÁ BUDÚCNOŠŤ

Okrem štúdia v škole aj prax vo firme, v ktorej chcem po skončení štúdia pracovať. Tak v skratke funguje systém duálneho vzdelávania. Bratislavská regionálna komora SOPK podporuje projektom Learning by Doing tento typ výučby a prípravy na budúce povolanie.

Na začiatku roka 2017 odštartovali spoločne s partnermi z 12 krajín (Maďarsko, Česko, Nemecko, Rakúsko, Rumunsko, Ukrajina, Čierna Hora, Srbsko, Bosna a Hercegovina, Moldavsko, Chorvátsko, Slovinsko) ambiciózný projekt zameraný na podporu duálneho vzdelávania v týchto štátoch.

Systém takéhoto typu prípravy na prax ponúka výhody pre všetky zapojené subjekty. Na jednej strane sú to žiaci a ich rodičia, ktorí rozhodujú o vstupe žiaka do duálu. Na druhej zamestnávateľia ponúkajúci možnosť získať praktické skúsenosti, a tí, ktorí hľadajú do budúcnosti

TIP OD VÁS

kvalifikovanú pracovnú silu. Na tretej strane sú školy, predovšetkým stredné odborné školy. Tie majú spoločne s firmami významný vplyv a možnosť formovať a ovplyvniť žiakov v ich budúcom smerovaní, štúdiu a kariére.

„V rámci projektu sme sa prvý rok venovali predovšetkým analýzám súčasn-

ho stavu duálu v jednotlivých krajinách, výmene skúseností a dobrých praktík. Veľmi žiadané boli takzvané študijné návštevy, prostredníctvom ktorých projektoví partneri a experti zbierali praktické skúsenosti, najmä z krajín s fungujúcim systémom duálneho vzdelávania, ako sú napríklad Nemecko, Rakúsko, ale aj Maďarsko a Slovensko,“ povedala manažérka projektu Ivana Kondášová.

Okrem praxe si študenti aj niečo zarobia

V súčasnej dobe čelia krajiny potrebe väčšieho zapojenia žiakov do duálu a celkovo vyššieho zatriaktívnenia duálneho vzde-

Séria workshopov v rámci projektu Learning by Doing bola venovaná zástupcom škôl a zamestnávateľov – kľúčových hráčov v duálnom vzdelávaní.

lávania v očiach verejnosti, najmä žiakov a ich rodičov. Výhody zapojenia žiakov sú naozaj merateľné. Už počas štúdia majú možnosť získavať nielen teoretické vedomosti v škole, ale aj praktické zručnosti a skúsenosti u svojho budúceho zamestnávateľa. Kombináciou teoretických a praktických skúseností sa žiak stáva skúseným a žiadaným na trhu práce, a tým pádom aj ľahšie a rýchlejšie zamestnateľným. Veľkou výhodou duálu je „praxovanie“ priamo u zamestnávateľa, s čím súvisí aj finančná motivácia žiaka. Ten je už počas štúdia za svoju prácu platený. Mnohí zamestnávateľia ponúkajúci duálne vzdelávanie poskytujú žiakom nielen finančnú odmenu, ale aj podnikové štipendium a rôzne nefinančné benefity.

„Som samostatný. Zarábam vlastné peniaze. Popri škole získavam prax a vidím, ako to reálne funguje. V škole sa učím to, čo robím v praxi,“ to sú iba niektoré z vyjadrení žiakov zapojených do duálu, ktoré osobne prezentovali na stretnutiach na vybraných základných školách v rámci projektových interaktívnych kampaní realizovaných v prvom polroku tohto roku.

Robot zatancoval Macarenu

Žiakov v Základnej škole na Černyševského ulici v Bratislave privítal robot naprogramovaný „dualistami“ zo Strednej odbornej školy informačných technológií v Bratislave na Hliníkovej ulici. Okrem samotného privítania im aj zatancoval na pesničku Macarena, čo bolo príjemným úvodom pre žiakov, učiteľov aj výchovných poradcov školy. Prostredníctvom prezentácie a praktických videí žiakom podali informácie o duálnom vzdelávaní, benefitoch a možnostiach zapojenia sa. Svoje vlastné skúsenosti s týmto typom vzdelávania sprostredkovali aj dualistky v odbore obchod vykonávajúce svoje praktické vyučovanie v DM Drogerii a v Kauflande. Riaditelia vybraných SOŠ stručne a pútavo predstavili svoje školy, zástupcovia firiem žiakov oboznámili s požiadavkami a kritériami, ktoré musia budúci študenti v praxi spĺňať.

„Projektom sa snažíme cieľiť aj na zamestnávateľov a školy, to sú kľúčoví hráči v systéme duálneho vzdelávania. Priamo pre nich sme v spolupráci s expertmi pri-

V Základnej škole na Černyševského ulici v Bratislave privítal žiakov robot naprogramovaný „dualistami“ z SOŠ informačných technológií v Bratislave.

Systém takéhoto typu prípravy na prax ponúka výhody pre všetky zapojené subjekty. Na jednej strane sú to žiaci a ich rodičia, ktorí rozhodujú o vstupe žiaka do duálu. Na druhej zamestnávateľia ponúkajúci možnosť získať praktické skúsenosti, a tí, ktorí hľadajú do budúcnosti kvalifikovanú pracovnú silu. Na tretej strane sú školy, predovšetkým stredné odborné školy. Tie majú spoločne s firmami významný vplyv a možnosť formovať a ovplyvniť žiakov v ich budúcom smerovaní, štúdiu a kariére.

pravili sériu workshopov venovanú téme ich postavenia a úloh v systéme duálneho vzdelávania. Prítomných sme informovali aj o novinkách v zákone, ktorý bude platiť od 1. septembra tohto roku. Firmy a školy získali prehľad o novelizácii, možnosti vstupe do duálu, právach a povinnostiach. Firmy aj školy hodnotia novelizáciu ako dobrý a ústretový krok smerom k nim samotným. Novelizácia zákona a benefity duálu budú atraktívne nielen pre firmy, ale aj samotné školy. Je už len na rodičoch, ako rozhodnú o budúcnosti svojho dieťaťa,“ vysvetlila Ivana Kondášová.

Pozrite sa priamo do firmy

Tento rok plánujú v rámci projektu Lear-

ning by Doing uskutočniť takzvané návštevy expertov, ktorých cieľom je bližšie zoznámenie sa s duálnym vzdelávaním v konkrétnej krajine. V ponuke je možnosť osobne navštíviť firmy prevádzkujúce duál, diskutovať s mentormi i žiakmi, navštíviť vybrané školy, a tiež podiskutovať s expertmi na rôzne témy o výzvach a problematike duálneho vzdelávania. V pláne je aj spoločná práca na prípadových štúdiách, scenároch a stratégií, ako zatraktívniť duálne vzdelávanie. Cieľom projektu je ponúknuť získané skúsenosti, odporúčania a dobré praktiky aktívne v problematike duálneho vzdelávania s cieľom zefektívniť tento systém, aby bolo duálne vzdelávanie žiadané a žiakmi a rodičmi vyhľadávané.

Informácie o projekte Learning by Doing:

Ing. Ivana Kondášová,
manažérka projektu

e-mail: ivana.kondasova@sopk.sk

www.interreg-danube.eu/approved-projects/learning-by-doing

OTVORENIE PRÍSTAVBY PRINIESLO ZVÝŠENIE TRŽIEB

Zrekonštruovaný valcový mlyn z roku 1947, situovaný v krásnom prostredí Národného parku Malá Fatra, slúži dnes ako obľúbený penzión so stálou klientelou. Výrazne k tomu prispela pomoc z eurofondov.

Pred dvoma rokmi sa penzión rozrástol o prístavbu (vľavo), ktorá bola postavená s podporou financií z Európskej únie.

Najskôr to bol len penzión s pizzériou, pred dvoma rokmi sa rozrástol o prístavbu, ktorú postavili s podporou financií z Európskej únie z Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

„Máme výbornú pizzu. Hoci v blízkej Žiline je množstvo pizzerií, pravidelne k nám chodia na toto talianske jedlo nielen ľudia z obce, ale aj zo Žiliny a okolia. Máme tajný recept, ktorý boli od nás pýtať aj z Bratislavy, ale neprezradili sme ho, je to predsa naše tajomstvo,“ vysvetľuje

s úsmevom Viera Dvorská, majiteľka Penziónu v Starom Mlyne, ktorý sa nachádza v obci Belá.

Pizza však nie je jediný dôvod na návštevu tohto útulného penziónu. Kuchárky potešia vaše chuťové poháriky aj ďalšími jedlami. Prijaté kalórie následne spálite v krásnej okolitej prírode, tí odvážnejší sa môžu vydať na Belské skaly.

Na svoje si prídu aj najnáročnejší

„Penzión sme kúpili po roku fungova-

nia pred 9 rokmi. Mojm cieľom bolo podnikanie, a tento objekt sa mi veľmi páčil. Najskôr sme mali len pizzériu a ubytovanie pre 15 osôb, no penzión sme chceli rozšíriť. V roku 2014 sme požiadali o príspevok z Európskej únie,“ prezrádza majiteľka.

Po dostavaní novej časti si v Belej príde na svoje aj ten najnáročnejší klient. Zákazníci majú na výber z viacerých útulných apartmánov, relax si po ťažkých dňoch v práci či po dlhých túrach

v okolitej prírode môžu dopriať vo wellnesse, v ktorom je okrem jacuzzi aj fínska či parná sauna.

„Odkedy sme otvorili novú časť, zvýšili sa nám tržby. Je to najmä vďaka spoločenskej miestnosti pre asi 40 ľudí. Týždenne tu máme priemerne 3 akcie. Ide o oslavy okrúhlych narodenín, svadby, v máji to boli prvé sväté prijímania, ale mávame aj smútočné akcie, teda kary,“ pochvaľuje si pristavenú časť Viera Dvorská.

Chutné jedlo, ochotný personál a príjemné prostredie sú zárukou dobrej zábavy, vďaka ktorej sa oslávenci do Penziónu v Starom Mlyne s radosťou vracajú.

„Je to tak. Ľudia k nám chodia opakovane a radi, máme stálu klientelu. Často keď odchádzajú z nejakej oslavy, pochvália kuchárku, personál. Je to také zadostučinenie pre nás všetkých, o to viac sa tešíme na ďalšiu prácu,“ pokračuje majiteľka.

Výhodou je aj dobrá lokalita

Ander z Košíc, český herec David Prachař, známi slovenskí herci z Bratislavy či Martina, ale aj významní politici. Penzión v Belej sa môže pochváliť naozaj známymi zákazníkmi. Aj tí otestovali už novovybudovaný wellness, prespali v nových apartmánoch a ochutnali najlepšiu pizzu v okolí.

„Tá klientela je naozaj rôznorodá. Áno, varili sme už aj pre známe osobnosti, ale aj ľudí z krajín celej Európy či

Hoci v blízkej Žiline je množstvo pizzerií, pravidelne k nám chodia na toto talianske jedlo nielen ľudia z obce, ale aj zo Žiliny a okolia. Máme tajný recept, ktorý boli od nás pýtať aj z Bratislavy, ale neprezradili sme ho, je to predsa naše tajomstvo,“ vysvetľuje s úsmevom Viera Dvorská.

iných kútov sveta. Mali sme návštevu z Nového Zélandu, Izraela, Anglicka,“ teší Dvorskú.

Penzión často využívajú aj rôzne spoločnosti na teambuildingové akcie, dvojdňové porady či školenia. „Najnovšie sme tu mali organizáciu MAS,

V pristavenej časti je aj krásny mezonetový apartmán.

Projekt: **Penzión v Starom Mlyne, to sú kvalitné služby a nezabudnuteľné zážitky v malebnom prostredí Národného parku Malá Fatra**

Operačný program: **Konkurencieschopnosť a hospodársky rast**

Prioritná os: **3 Cestovný ruch**

Opatrenie: **3.1 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu**

Ciel projektu: **Zabezpečenie poskytovania celoročnej ponuky služieb v Penzióne v Starom Mlyne a zlepšenie konkurenčného postavenia v subregióne Malá Fatra s Vrátnou dolinou**

Doba realizácie: **12/2014 – 15/2015**

Nenávratný finančný príspevok: **207 073 eur**

medzinárodnú skupinu, v ktorej sú spolu Poliaci a Maďari. K nám prišla skupinka z Poľska, ktorá bola s našimi službami veľmi spokojná. Urobili sme im taký typický slovenský večer. O zábavu sa starala hudobná skupina Kysucká kasňa, pripravili sme tradičné slovenské jedlá,“ hovorí Dvorská.

Významným plusom Penziónu v Starom Mlyne je lokalita. Z obce je dobrá dostupnosť ku kultúrnym pamiatkam či do výnimočnej prírody.

V blízkosti sa nachádza obec Terchová, ktorá je známym strediskom cestovného ruchu. Medzi najväčšie atraktivity patrí Múzeum Juraja Jánošíka, rozhľadňa, ale aj túry do Jánošíkových dier či na Malý a Veľký Rozsutec.

Lákadlom pre turistov je aj Národný park Malá Fatra, kde sa môžu nielen zákazníci penziónu dostať po menej známom chodníku z Belej do osady Frančkov či do Vrátnej.

„Ďaleko nie je ani hrad Strečno, Budatínsky hrad, za skúšku stojí aj splavovanie Váhu. Zaujímavé je aj zlaňovanie Belských skál, na ktoré vieme klientom zabezpečiť sprievodcu. Každý si tu nájde niečo pre seba a načerpá nové sily,“ dodáva na záver Viera Dvorská.

V spoločenskej miestnosti pre štyridsať ľudí sa týždenne konajú tri akcie.

Radoslav Blažek

Foto: autor

O ČISTÚ VODU V JAZERÁCH SA POSTARALI AJ EUROFONDY

Senec je spojený so Slniečnými jazerami a s letnými dovolenkami. Vďaka európskym fondom sa tvár mesta výrazne zmenila. Ako vidno, finančnú pomoc si vážia a dokážu ju zveľaďovať v prospech občanov aj do budúcnosti.

Z Operačného programu Bratislavský kraj získali pomoc na odstránenie nánosov z dna tunajších jazier. „Bolo to vo výške vtedajších 120 miliónov korún (okolo 4 miliónov eur) a odvtedy sme zrevitalizovali aj všetky pláže,“ vysvetľuje primátor Senca Karol Kvál, ako sa im darí zveľaďovať pomoc z európskych fondov, ktorú získali už pred viac ako 10 rokmi. Projekt slúži ďalej. Súkromní poskytovatelia ubytovania či reštauračných a športových služieb museli upraviť vlastné projekty podľa súhlasu mesta.

„Chodili sme sem už pred 25 rokmi s rodičmi, a teraz sme tu s našimi deťmi. Ide o piesčité jazero, ktoré je samočistiace. Chodíme k moru, ale raz ročne aj na Slniečné jazerá,“ hovorí Michaela Šulová z Brna. Jej manžel Antonín doplnil: „Perfektne to tu vyčistili, tie jazerá majú skutočne krásnu vodu. U nás je v rybníkoch veľa siníc, a tiež je u nás oveľa chladnejšie.“ Jitka Rujbárová, takisto z Českej republiky, hovorí, že tu vždy nájdu niečo nové, aj preto do Senca cestuje s rodinou každý rok.

Obnovené Farské námestie

V Senci získali pomoc aj pre 3 ďalšie projekty. Novú tvár dostalo Farské námestie pred Kostolom sv. Mikuláša, čo sa páči najmä domácim, ale i turistom. „Farské námestie sme dotvorili aj s prostriedkami mesta, keďže sme tu postavili nový dom smútku,“ vysvetlil primátor Karol Kvál.

Senecké jazerá majú priam prímorský ráz.

„Chodili sme sem už pred 25 rokmi s rodičmi, a teraz sme tu s našimi deťmi. Ide o piesčité jazero, ktoré je samočistiace. Chodíme aj k moru, ale raz ročne aj na Slniečné jazerá,“
Michaela Šulová z Brna.

Celkovo vďaka Európskemu fondu regionálneho rozvoja pribudlo množstvo zelene, nové lavičky, smetné koše, úsporné lampy, ktoré v noci priestor presvetlia, ale zároveň ušetria množstvo elektrickej energie. Pribudol aj nový park ako oddychové miesto pre ľudí. „Do rekonštruk-

cie tu bolo všetko zarastené burinou, so starým dreveným plotom, ktorý sme odstránili a celý priestor otvorili, aby bol prepojený s farou a kostolom. O zeleň sa staráme aj s novým automatickým zavlažovacím systémom,“ dodal primátor Senca.

Z mesta k jazerám vláčikom

Z centra mesta na Slniečné jazerá pre-máva detský vláčik, ktorý obľubujú najmä rodiny s deťmi. Rodina Novotných z Českej republiky si ho pochvaľuje: „Už sme boli na vláčiku v centre dvakrát a potom sme sa odviezli späť k jazerám.“ Podľa riaditeľa Správy cestovného ruchu mesta Senec Róberta

Primátor Senca Karol Kvál oceňuje európsku pomoc pri rozvoji mesta.

Michaela Šulová z Česka chodila do Senca ešte ako dieťa, teraz chodí so svojou rodinou, Antonína Šulu očarila čistota jazier.

Podolského tvoria práve Česi hlavnú časť klientely. Kemp, ktorý sa tu nachádza, patrí k najlepšie vybaveným na Slovensku. „Do roku 1989 bol Senec dovolenkovým miestom v rámci Československa. Dnes majú ľudia viac možností na cestovanie. Pri mori sú za 6 hodín, takže sa musíme snažiť turistov udržať viac ako inokedy. Momentálne sa návštevnosť Slnecných jazier pohybuje na najvyšších číslach, aké sme kedy dosiahli, je to okolo 800-tisíc návštevníkov ročne,“ doplnil k téme návštevníkov Karol Kvál.

„Do roku 1989 bol Senec dovolenkovým miestom v rámci Československa. Dnes majú ľudia viac možností na cestovanie. Pri mori sú za 6 hodín, takže sa musíme snažiť turistov udržať viac ako inokedy. Momentálne sa návštevnosť Slnecných jazier pohybuje na najvyšších číslach, aké sme kedy dosiahli, je to okolo 800-tisíc návštevníkov ročne,“ Karol Kvál, primátor Senca.

Prichádzajú z celého Slovenska

Okrem Farského námestia dotvára centrum mesta samostatný park. Vo vedení najprv pochybovali, či sa sem budú chodiť hrať deti, pretože hneď vedľa sú Slnecné jazerá, ale záujem verejnosti ich príjemne prekvapil.

Senec má takmer 18-tisíc obyvateľov. Za posledných 10 rokov sa ich počet zvýšil o 2 500. Tri základné a 5 materských škôl praská vo švíkoch. Vďaka blízkosti Bratislavy sa nezamestnanosť v Senci pohybuje okolo 5 percent a sťahujú sa sem najmä mladí z celého Slovenska. Navyše, je tu vybudovaný veľký logistický park, ktorý priamo v meste ponúka možnosti zamestnania.

„Park oddychu vznikol z európskych zdrojov, k nemu sme za mestské prostriedky zrenovovali amfiteáter s kapacitou 1 300 miest,“ teší sa riaditeľ Mestského kultúrneho strediska Peter Szabo. Amfiteáter má modernú digitálnu techniku, preto tu dokážu premietť aj najnovšie filmy, čo sa odráža na vysokej návštevnosti letného kina.

Na druhej strane parku je moderný štadión. V roku 1994 vznikol vďaka nadšeniu ľudí Športový klub SFM Senec (Senecké futbalové mužstvo). Za ten čas sa jeho seniori prepracovali do druhej národnej ligy, majú tu 2 dorastenecké a 4 žiacke mužstvá, takže štadión využíva okolo 300 aktívnych športovcov.

Park oddychu má prísny poriadok, podľa ktorého je sem zakázaný vstup cyklistom a psom, nesmie sa tu fajčiť ani poškodzovať osadené atrakcie. Mamičky s malými deťmi to veľmi oceňujú: „Deti tu môžu pokojne behať bosé,“ hovorí Hermína Szabová, ktorá je v parku so svojou dcérou. Ďalšia mamička Ingrid Nociarová dodáva: „Zvykla som si sem chodiť už počas tehotenstva, lebo tu nikdy nebol žiaden hluk a neporiadok. Dnes sem chodím so synom Miškom, ktorý sa tu rád hráva.“

Rovnako pekne, aj keď oveľa rušnejšie, je v centre mesta na Námestí 1. mája. Rekonštruovali ho z európskych peňazí ešte v rokoch 2005 až

REALIZOVANÉ PROJEKTY

2007. Lucia Gočová si vyšla na prechádzku so svojimi dvomi deťmi práve sem: „Prisťahovali sme sa do Senca pred 8 rokmi z bratislavskej Petržalky práve preto, že je tu príjemnejšie prostredie na výchovu detí.“

Fungujúce kultúrne stredisko

Priamo na Námestí 1. mája sídli aj budova Mestského kultúrneho strediska,

„Som prekvapený, ako je tu príjemne, aj inde by bolo dobré podobne využívať európske fondy ako tu,“

Anton Leitman z Prievidze, návštevník Slniečnych jazier.

v ktorého hale sa nachádzajú originály historických sôch z mesta. Na pôvodných miestach ich nahradili kópie, aby sa originály zachovali pre ďalšie generácie. „Vstupná hala do Mestského kultúrneho strediska je našou pýchou,“ ukazuje primátor na zrekonštruované priestory. Na budovu takisto získali prostriedky ešte z programového obdobia 2005 – 2007. Dnes objekt naďalej zveľaďujú.

„Bezbariérový prístup na každé poschodie sme zabezpečili vďaka novému modernému výťahu s preskleným výhľadom,“ ukazuje riaditeľ strediska Peter Szabo. V budove našli miesto seniori zo speváckeho zboru Matice slovenskej, ale aj mladí šachisti. Hráva sa tu bábkové divadlo, cvičia tu malí i veľkí tanečníci, priestory využívajú na rôzne výstavy amatérskych i profesionálnych výtvarníkov, fotografov, na semináre či na cvičenie budúcich mamičiek. „Priestory využívajú všetky vekové kategórie – od batoliat až po babičky,“ doplnil pracovník kultúrneho strediska Gabriel Wágner.

Terminál integrovanej dopravy

Senec bol vždy dôležitou spojnicou západoslovenského regiónu, mesto nedávno oslávilo 765. výročie prvej písomnej zmienky. Slniečné jazerá vznikli vďaka ťažbe štrku už v časoch Márie Terézie, a najmä pri stavbe železničnej trate Bratislava – Galanta. Spojovacie uzly sú všade najdôležitejšími odvetvami

Zrekonštruované námestie je skvostom centra.

Vláčik vozí turistov z centra k jazerám.

Park oddychu v Senci stojí za návštevu.

Riaditeľ Mestského kultúrneho strediska Peter Szabo ukazuje nový amfiteáter.

Moderný terminál integrovanej dopravy.

rozvoja sídel. Tretím projektom v rámci Operačného programu Bratislavský kraj je preto právom moderný terminál integrovanej dopravy.

„V každom projekte myslíme na princíp bezbariérovosti pre slabozrakých, nevidomých a vozičkárov, pre ktorých máme znížené obrubníky chodníkov a vodiace lišty,“ opisuje primátor Karol Kvál nové cesty v okolí terminálu postavené tiež z projektu. Aby výstavbe terminálu nepadol za obeť ani jeden strom, chodníky sú vedené poza ne. Tak vznikli aj nové parkovacie miesta pre autá cestujúcich z okolia.

Ludia terminál naďalej volajú po starom – autobusová stanica, čomu dnes viac ako inokedy zodpovedajú moderné autobusové zastávky. Elene Bartošovej sa do Senca vydala dcéra z Trnavy: „Autom je to rovnakých 20 minút ako do Bratislavy. Dcére sa tu páči a celá rodina je tu spokojná.“

V Senci využívajú fakt, že je tu najviac slnečných dní v roku na Slovensku. Na 100 hektároch vodnej plochy jazier majú vodnú zdravotnú službu, motorové člny pre súkromné osoby sú zakázané. S rybármi majú dohodu, že lovia len skoro ráno a večer, aby sa nerušili s kúpajúcimi. „Som prekvapený, ako je tu príjemne, aj inde by bolo dobré podobne využívať európske fondy ako tu,“ skonštatoval Anton Leitman z Prievidze, ktorý prišiel s rodinou na Slnčné jazerá prvýkrát. Vyjadrenia Andreja Homolu z Popradu sú tiež pozitívne: „Ceny sú tu primerané, čo viem posúdiť, keďže žijem vo Vysokých Tatrách. Myslím si, že senecké Slnčné jazerá sú raritou na Slovensku, preto si ich musíme chrániť.“

Na brehoch okolo vodnej plochy sa nachádza 635 súkromných chát. Vlastnili ich aj známi ľudia, ako herec Ladislav Chudík a ďalší.

Operačný program Bratislavský kraj

Prioritná os 1 – Infraštruktúra

Cieľom prioritnej osi je zvýšenie atraktívnosti Bratislavského kraja zlepšením kvality a úrovne sídiel a kvality verejnej dopravy pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja.

Rekonštrukcia Farského námestia

Začiatok a ukončenie realizácie projektu:

10/2008 – 03/2010

EÚ zdroje (EFRR, ESF):

297 435,23 eur

Terminál integrovanej dopravy

Začiatok a ukončenie realizácie projektu:

06/2011 – 06/2013

EÚ zdroje (EFRR, ESF):

478 228,63 eur

Park oddychu – revitalizácia mestskej oddychovej zóny

Začiatok a ukončenie realizácie projektu:

07/2009 – 09/2011

EÚ zdroje (EFRR, ESF):

531 194,59 eur

Kontakty:

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Dobrovičova 12
812 66 Bratislava
www.mpsr.sk

Sekcia programov regionálneho rozvoja

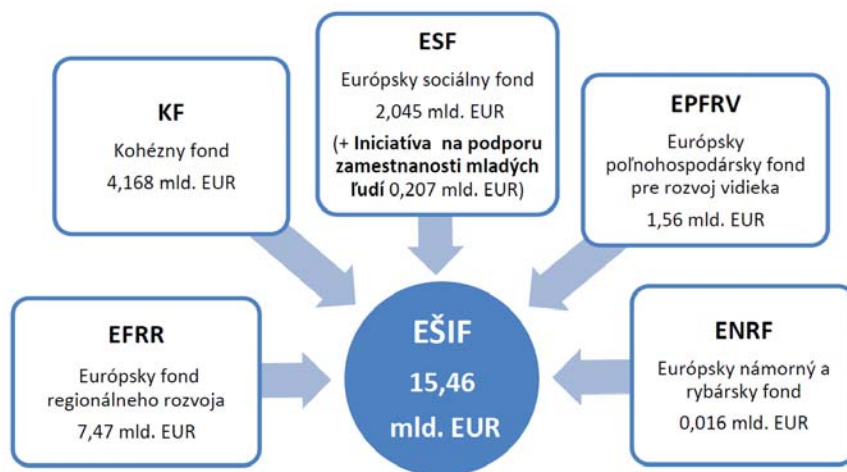
Račianska 135/A
P. O. Box 1
830 03 Bratislava 33
e-mail: opbk@land.gov.sk
www.opbk.sk

Stanislav Háber

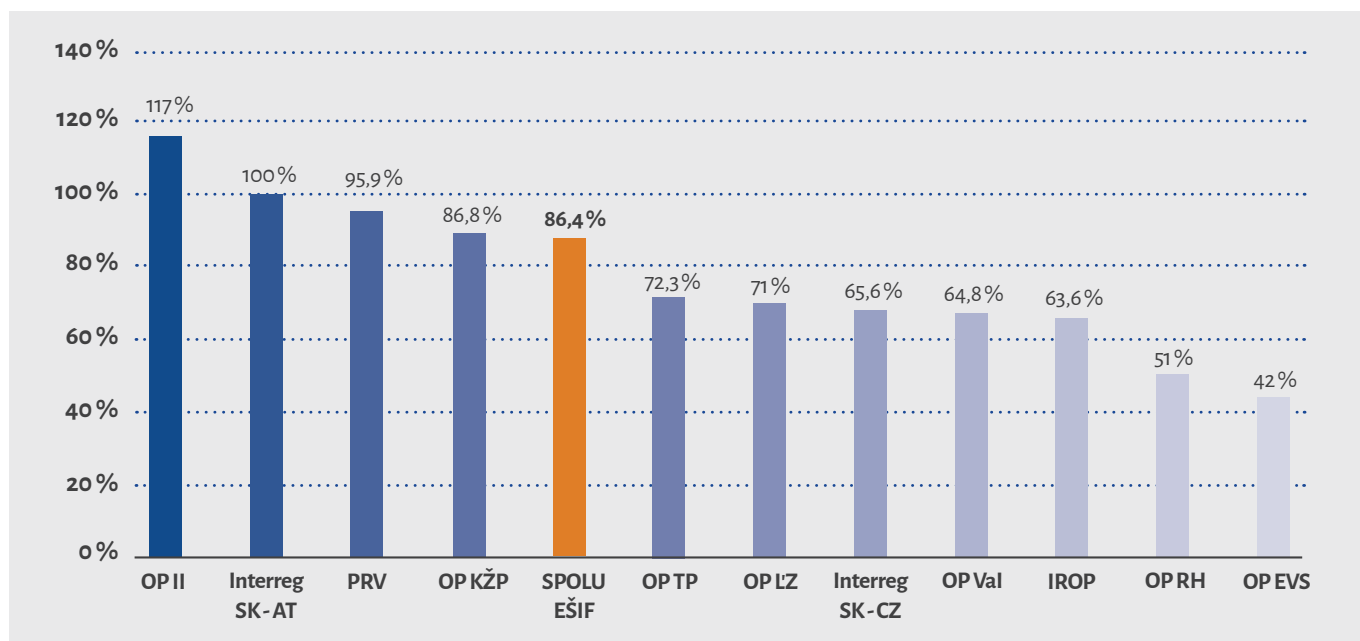
Foto: autor

INFORMÁCIA O IMPLEMENTÁCII EŠIF K 31. 5. 2018

Z celkovej alokácie európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF) na programové obdobie 2014 – 2020 (15,46 miliardy eur) sprístupnili riadiace orgány v platných výzvach a vyzvaniach pre potenciálnych žiadateľov nenávratného finančného príspevku ku dňu 31. 5. 2018 finančné prostriedky vo výške 13,32 miliardy eur, čo predstavuje 86,37 % z celkovej alokácie (zdroj EÚ).

Graf č. 1: Podiel alokovaných zdrojov vo výzvach/vyzvaniach na celkovej alokácii (zdroje EÚ) jednotlivých programov a za EŠIF celkom k 31. 5. 2018.

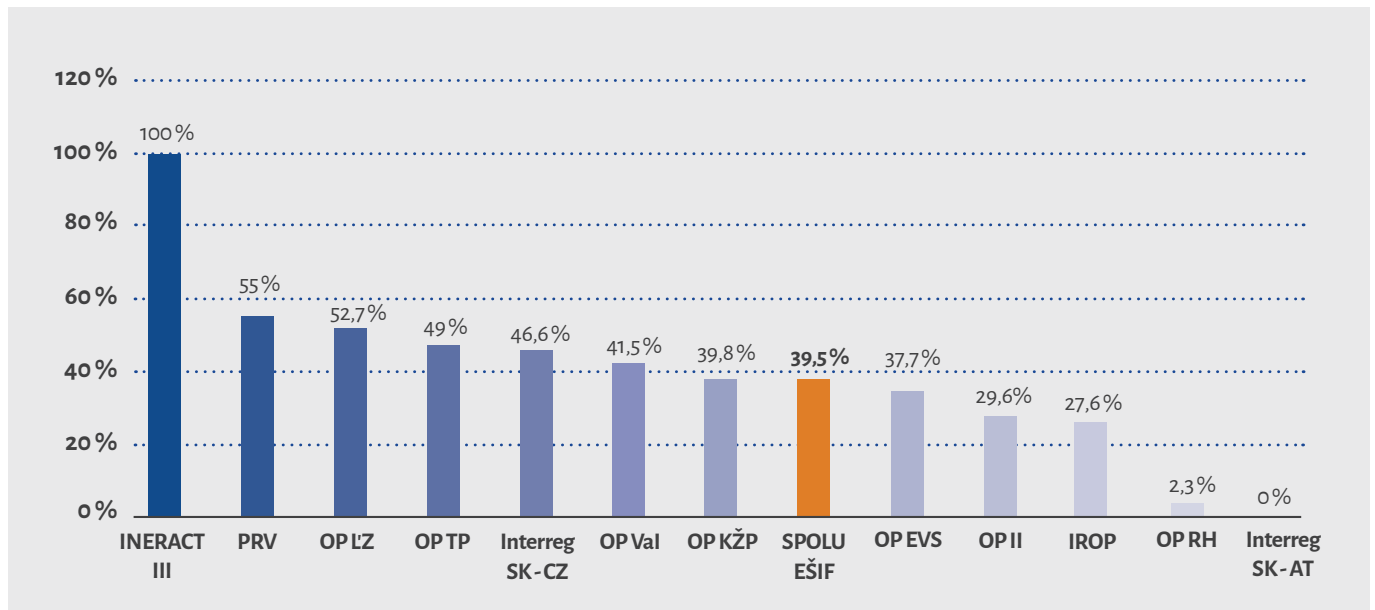

Zdroj: ÚPPVII/OMH na základe exportu údajov z ITMS2014+ dňa 1. 6. 2018 a RO pre PRV.

Poznámka: V rámci PS INTERACT III sa nevyhlasujú výzvy, v rámci PRV sa za alokované zdroje vo výzvach/vyzvaniach uvádza alokácia na zverejnené výzvy na projektové opatrenia + alokácia na neprojektové opatrenia.

Ku dňu 31. 5. 2018 boli v Slovenskej republike za všetky fondy pre programové obdobie 2014 – 2020 kontrahované prostriedky v hodnote 6,10 miliardy eur, čo predstavuje 39,46 % z celkovej alokácie (zdroj EÚ).

Graf č. 2: Podiel kontrahovania na alokácii jednotlivých programov a za EŠIF celkom (zdroje EÚ) k 31. 5. 2018.

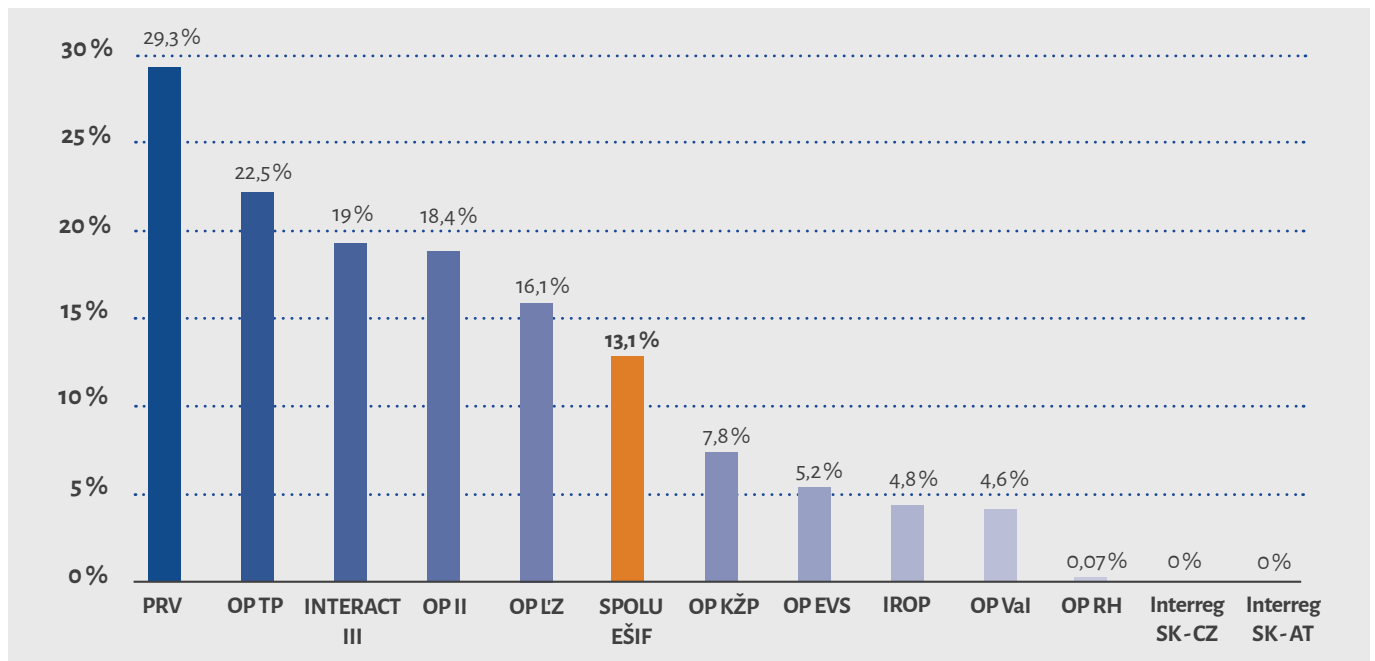

Zdroj: ÚPPVII/OMH na základe exportu údajov z ITMS2014+ dňa 1. 6. 2018 a RO pre PRV, INTERACT III a Interreg V-A SK-AT.

Poznámka: Kontrahovanie – suma príspevku zo zdrojov EÚ po odpočítaní zazmluvnených nečerpaných prostriedkov ukončených projektov evidovaných v ITMS 2014+ a v IS PPA na základe zmlúv o poskytnutí NFP alebo rozhodnutí o schválení žiadosti o NFP, ak je poskytovateľom a prijímateľom tá istá osoba alebo rozhodnutí o schválení žiadosti o podporu (len neprojektové opatrenia PRV).

Ku dňu 31. 5. 2018 dosiahla SR za všetky fondy pre programové obdobie 2014 – 2020 čerpanie na národnej úrovni 2,03 miliardy eur, čo predstavuje 13,13 % z celkovej alokácie (zdroj EÚ).

Graf č. 3: Podiel čerpania na alokácii jednotlivých programov a za EŠIF celkom (zdroje EÚ) k 31. 5. 2018.

Zdroj: ÚPPVII/OMH na základe údajov z MF SR a RO pre PRV.

ENGLISH SUMMARY

STUDENTS LEARNT ABOUT THE PROGRAMS AND PROJECTS AT DEPUTY PRIME MINISTER'S

An extraordinary experience was prepared for public administration students of Pavol Jozef Šafárik University in Košice. On Friday, 11 May, they visited Deputy Prime Minister of the Slovak Republic for Investments and Informatization to enjoy a truly varied program. In the form of presentations they learnt more about topics such as the Partnership Agreement for Slovakia for 2014 – 2020, EU Cohesion Policy, Informatization of Society, 2030 Agenda for Sustainable Development, and National Investment Framework. In order for the students to get a practical view and understanding of implementation, selected projects supported and funded by the European Structural and Investment Funds were introduced to them.

EUROPE DAY CELEBRATED IN GREAT STYLE

Even this year, on 9 May, we commemorated the European Union's birthday in Bratislava and other Slovak towns. Instead of official events and meetings, this was a sunny day in a pleasant atmosphere with a program prepared for all ages. It included cultural and musical performances in Slovak and in other European languages, as well as quizzes and various competitions related to the European Union. There were also kiosks presenting information on individual Member States and on the European Structural and Investment Funds. The participants to the event had an opportunity to learn more about the achievements of successful European Union assistance projects. The Main Square was a stage for performances by music bands, such as Hot Serenaders, Says, and Katarína Máliková, and presentations by various interest groups delivering their programs in Slovak and in other European languages.

RICHARD RAŠI: WORKING WITH EUROPEAN FUNDS MUST BE SIMPLER

"The draft EU budget for the period 2021–2027 takes into account, on the one hand, the role of Europe in ensuring security and stability and, on the other hand, the income gap in the form of Brexit. In the long run, we have been advocating for maintaining European funds beyond 2020, and for getting the largest possible amount of money. During its Presidency of the EU Council, Slovakia made a significant contribution to shifting the discussion about the further existence of the EU cohesion policy from "Will there be any?" (European funds beyond 2020) to "What will they be like?" Cohesion policy remains one of the most important priorities in the draft EU budget. The change we are calling for is a fundamental simplification of the system

for the implementation and control of European funds. We have to reduce mainly the administrative burden, and base the process of using the future European funds on the achievement of the stated results," said Richard Raši, Deputy Prime Minister of the Slovak Republic for Investments and Informatization in an interview.

„EŠIF IDEA HACK”: EXPERTS AND AMATEURS PROPOSED HOW TO IMPROVE EUROPEAN FUNDS

The "EŠIF IDEA HACK" event was the culmination of the call by the Office of Deputy Prime Minister of the Slovak Republic for Investments and Informatization to present ideas how to improve the transparency of the European Structural and Investment Funds ("EŠIF"), and how to simplify them. The event involved 41 authors with 50 unique proposals and ideas. "EŠIF IDEA HACK" took place on 16 May 2018 and it was basically a "hackathon" – organised brainstorming that scrutinised 10 selected improvement proposals and ideas. The teams had several hours to develop their proposals, during which they were assisted by experts on individual aspects of European funds, such as the management system, public procurement, or the area of publicity for the projects supported by the European Union funds. The winners were Teodor Chudý, Michal Podlucký's team, Tomáš Šprlák's team, Milan Hlavko's team, and Miroslav Filip.

OP RESEARCH AND INNOVATION OFFERS ENTREPRENEURS A WIDE RANGE OF FINANCIAL SUPPORT

In addition to the possibilities of non-financial support for national projects, the largest portion of the Operational Programme Research and Development funds is allocated for direct financial support to entrepreneurs through non-repayable financial contributions. The Ministry of Economy of the Slovak Republic, as the Intermediate Body for the Operational Programme Research and Development, continues to launch calls and meet the goals of the OP. In 2018, 3 new calls have emerged so far. In total, 10 calls intended for entrepreneurs are currently launched that involve various areas of support with a total allocation of almost EUR 300 million.

COOPERATION IN COMBATING CORRUPTION AND FRAUD

On Thursday, 17 May 2018, Richard Raši, Deputy Prime Minister of the Slovak Republic for Investments and Informatization, together with Mari Kiviniemi, Deputy Secretary-General of the OECD, signed a Memorandum of Understanding regarding cooperation in combating corruption and fraud in the EU funds. This is an inevitable

first step, which gives the initiative the necessary political weight on behalf of Slovakia. At the same time, the Memorandum allows the two parties to enter into mutual cooperation based on a bilateral international agreement. The two parties are currently working on the wording of the agreement. The efforts already lasting over a year will result in developing a national strategy for combating corruption and fraud in the European Structural and Investment Funds.

CHANCE FOR YOUNG PEOPLE: AROUND EUROPE BY TRAIN FOR FREE

As of this year, thousands young people over 18 have the opportunity to test their freedom of movement and see the diversity of Europe. This is enabled by a new initiative of the European Union entitled “Discover EU”. The project was proposed by the European Parliament, with EUR 12 million allocated this year. The money will allow a total of 20 thousand young people to travel by train for free across Europe and get to know its rich cultural heritage, learn from other cultures, and discover the things that connect us.

BOŠANY CAN BUY A NEW CAR EVERY MONTH

The village of Bošany saves on energy after the reconstruction of public lighting thanks to a project utilising LED technology. It has been 3 years since the project implementation, and the village has received only three complaints regarding light bulbs in its repair log. This is the result of the comprehensive replacement of public lighting in Bošany, a municipality near Topoľčany, through a project under the Operational Programme Competitiveness and Economic Growth. According to the village Mayor Branislav Pajda, the most important factor of the whole investment is, in addition to improving the service to inhabitants, mainly huge savings in energy consumption, and thus saving the local government finance.

NEW TECHNOLOGIES ARE HARD TO FINANCE FROM EUROPEAN FUNDS. THIS MUST BE CHANGED!

Martina Slabejová, General Director of the Informatization Management Section at the Office of Deputy Prime Minister of the Slovak Republic for Investments and Informatization called for the above changes at the meeting of the European Council of Telecommunications Ministers in Luxemburg on Friday, 8 June. New operational programmes must allow for more flexibility regarding new technologies, including artificial intelligence, blockchain, and targeted use of cloud services, as they bring innovative business models and practices.

DUAL EDUCATION HAS A FUTURE

School attendance accompanied by practice in the company where I want to work after graduation. In a nutshell, this is how a dual education system works. Through the “Learning by Doing” project, the Slovak Chamber of Commerce’s

Bratislava Regional Chamber supports this type of education and training for the future profession. At the beginning of 2017, the Chamber together with partners from 12 countries launched an ambitious project aimed at promoting dual education in these countries. The system of this type of training and preparation for practice provides benefits for all involved actors. On the one hand, these actors are pupils and their parents who decide about their child to join dual education. On the other hand, there are employers offering the opportunity to gain practical experience, and those looking for a qualified workforce for the future. And also there are school, which together with companies have a significant impact and the opportunity to shape and influence pupils in their future development, study and careers.

INCREASED SALES DUE TO THE EXTENSION OPENED

The reconstructed cylindrical mill in the village of Belá, in the beautiful surroundings of the Malá Fatra National Park, is now used as a popular guesthouse with a loyal clientele. Two years ago, the mill got an extension built with support from the European Regional Development Fund. “Our sales have increased since we opened the new section. This is mainly thanks to the large social room for about 40 people, where organise on average 3 events a week,” says Viera Dvorská, owner of the guesthouse in Starý mlyn, happy about the newly built extension.

EVEN EUROPEAN FUNDS CONTRIBUTED TO CLEAN WATER IN THE LAKES

The town of Senec is associated with “Snečné jazera” (Sunny Lakes) and summer holidays. The face of the town has changed significantly thanks to European funds. Local people appreciate financial assistance, and are able to use it for the benefit of inhabitants even for the future. They received support from the Operational Programme Bratislava Region to remove deposits from the bottom of the local lakes. They received support for 3 other projects as well. A new face was given to “Farské námestie” (Parish Square) in front of “Kostol sv. Mikuláša” (St. Nicolas Church), the city centre features a separate park, and there is also a modern integrated transport terminal in Senec for both the local people and visitors.

INFORMATION ON THE ESIF IMPLEMENTATION AS OF 31 MAY 2018

Out of the total allocation of the European Structural and Investment Funds (ESIF) for the 2014–2020 Programming Period (i.e. EUR 15.46 billion), the Managing Authorities made funding of non-repayable financial contribution in the valid calls available to potential applicants for non-repayable financial contribution in the amount of EUR 13.32 billion as of 31 May 2018, representing 86.37% of the total allocation (source: EU). ■

EUROKOMPAS

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ÚRAD VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Námestie slobody 1

813 70 Bratislava

www.eufondy.sk

www.nsrr.sk
